№ 147 (1960)

Серада, 11 жніўня 2004 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах

Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень

Выдавец: УП «Народная воля».

Кошт свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +20...+22, уначы — +12...+14; у Брэсце ўдзень — +20...+22, уначы — +13...+15; у Гродне ўдзень — +22...+24, уначы — +12...+14; у Віцебску ўдзень — +19...+21, уначы — +12...+14; у Гомелі ўдзень — +19...+21, уначы — +12...+14; у Магілёве ўдзень — +20...+22, уначы — +12...+14.

На ўсёй тэрыторыі краіны захаваецца цёплае, без ападкаў надвор'е.

www.meteo.by

ПУЛЬС

Для ўдзелу ва ўборцы збожжавых

Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі дадаткова накіравала 370 грузавых аўтамабіляў для ўдзелу ва ўборцы ўраджаю збожжавых.

Аўтамабілі выдзелены бязвыплатна ў адпаведнасці з даручэннем, дадзеным урадам.

Генадзь ШАРЫПКІН.

З Польшчы ў Германію

З велізарным поспехам прайшло ў польскім горадзе Сопаце выступленне Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы Рэспублікі Беларусь з пастаноўкай оперы "Князь Ігар" Аляксандра Барадзіна. Спектакль паглядзелі каля 2 тысяч чалавек, якія пасля заканчэння пастаноўкі ўзнагародзілі выканаўцаў 20-хвілiннымі авацыямі.

Опера ў выкананні беларускіх артыстаў была прадстаўлена ў рамках Сопацкага опернага фестывалю. У ролі Князя Ігара выступіў Мікалай Маісеенка, у ролі Яраслаўны — Ірэна Журко, у ролі Князя Галіцкага — Васіль Кавальчук. Пасля выступлення ў Польшчы беларускія артысты працягнуць свае гастролі — яны накіруюцца ў Германію.

Юлія ЦЯЛЬЦЕЎСКАЯ.

Замежны жнівень «Талакі»

У далёкай Іспаніі працягвае летні канцэртны сезон ансамбль танца, музыкі і песні "Талака" Віцебскай абласной філармоніі. На Пірэнейскі паўвостраў калектыў накіраваўся паводле запрашэння Міністэрства культуры Іспаніі і дырэкцыі Міжнароднага фальклорнага фестывалю. Згодна з пажаданнямі іспанскага боку пастаноўшчык-балетмайстар і мастацкі кіраўнік "Талакі" Мікалай Падаляк уключыў у гастрольную праграму лепшыя нумары ансамбля, якія найбольш яскрава прадставяць замежнай публіцы беларускую народную творчасць.

З паўночнай часткі Пірэнейскага паўвострава віцебскія артысты амаль без перапынку накіруюцца ў паўднёвы бок — Партугалію. Прабудзе "Талака" ў дзвюх краінах два месяцы.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Купацца на Нарачы можна

Гігіеністы знялі забарону на купанне на трох нарачанскіх пляжах.

Пад забарону возера Нарач трапіла прыкладна два тыдні таму. Як зазначаюць у Рэспубліканскім цэнтры гігіены і эпідэміялогіі, рашэнне аб забароне на купанне ў Нарачы было выклікана знойдзенай у вадаёме кішачнай палачкай у павышанай колькасці. Таму на чатырох пляжах возера купанне забаранілі. *"Але сама па сабе сітуацыя не катастрафічная,* — кажа ўрач-гігіеніст аддзела камунальнай гігіены Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя **Ірына ЖАЎНЯК**. — *Кішачная палачка ў той ці іншай колькасці жыве ў арганізме кожнага чалавека, у вадзе. І лішак кішачнай палачкі ў вадзе зусім не азначае, што вы абавязкова захварэеце, калі вырашыце пакупацца ў гэтым вадаёме альбо наглытаецеся з яго вады. Проста павышаецца магчымасць падхапіць гэтую палачку ў большай колькасці, чым патрэбна вашаму арганізму. Што, у сваю чаргу, можа справакаваць нязначнае кішачнае расстройства",* — тлумачыць Ірына Жаўняк.

На сённяшні момант пад забаронай застаецца толькі адзін нарачанскі пляж.

Вольга КЛАСКОЎСКАЯ.

Матацыкліст сутыкнуўся з камбайнам

У Горацкім раёне (Магілёўская вобласць) адбылося дарожна-транспартнае здарэнне. Жыхар, кіруючы без вадзіцельскага пасведчання матацыклам, сутыкнуўся з камбайнам "Дон-1500", які ехаў насустрач без уключаных светлавых прыбораў. Ім кіраваў жыхар горада Горкі. У выніку ДТЗ матацыкліст загінуў, а пасажыр, які ехаў з ім, змешчаны ў бальніцу.

Курсы замежных валют

Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы замежных валют на 11 жніўня:

1 долар ЗША — 2161 рубель	1 літоўскі літ — 768,08
1 еўра — 2651,98	1 малдаўскі лей — 180,99
1 расійскі рубель — 73,91	1 нарвежская крона — 319,10
1 аўстралійскі долар — 1545,11	1 польскі злоты — 605,04
1 балгарскі леў — 1356,18	1 сінгапурскі долар — 1.260,90
1 дацкая крона — 356,72	10000 турэцкіх лір — 14,92
1 СДР — 3176,82	1 украінская грыўна — 407,51
1 ісландская крона — 30,34	1 англійскі фунт стэрлінгаў — 3968,46
10 японскіх іен — 195,03	1 чэшская крона — 84,50
1 казахскі тэнге — 15,98	1 шведская крона — 288,93
1 канадскі долар — 1639,11	1 швейцарскі франк — 1723,29
1 кувейцкі дынар — 7330,39	1 эстонская крона — 169,48
1 кыргызскі сом — 51,14	
1 латвійскі лат — 4011,51	

Новые станции Минского метро

В сентябре начнутся первоочередные подготовительные работы по строительству четвертого участка первой линии метрополитена от станции "Институт культуры" до станции "Петровщина", который свяжет микрорайоны "Юго-Запад" и "Малиновка" со всеми районами города.

Как сообщил БелаПАН начальник унитарного предприятия "Дирекция по строительству Минского метрополитена" Сергей Мерцалов, в комплекс этих работ войдет перекладка коммуникаций, а также обустройство строительных площадок. До конца года планируется утвердить в правительстве архитектурный проект участка, а его основное строительство развернуть в 2005 году.

По данным начальника дирекции, протяженность нового участка составит 5,7 километра с тремя станциями: "Грушевка" (на проспекте Дзержинского у пересечения с улицей Щорса), "Михалово" (на пересечении проспекта Дзержинского с улицей Гурского), "Петровщина" (на пересечении проспекта Дзержинского с улицей Голубева). Предполагаемый срок полного завершения строительства первой линии метро — 2010 год.

Средняя стоимость одного километра метро при строительстве в Минске сложилась на уровне 20—23 млн. долларов США, однако затраты на этот конкретный участок будут точно известны в сентябре после подготовки сметной стоимости, отметил С.Мерцалов.

Напомним, что в 2005 году запланирована сдача в эксплуатацию участка продления второй линии от станции "Пушкинская" до станции "Каменная горка" протяженностью 3,8 километра с тремя станциями.

К 2030 году планируется построить третью линию с конечными станциями в районе площади Бангалор и микрорайоне Серебрянка. Она пройдет по улице Богдановича, пересечет вторую линию на станции "Фрунзенская" и первую — на станции "Площадь Ленина".

Фото photo.bymedia.net

СЛЫШАЛИ?

Белорусы в Афинах мерзнут?

В настоящее время в Афинах находится более 50 белорусских спортсменов. Это пловцы, гимнасты, тяжелоатлеты, стрелки. Несмотря на жаркую погоду — 29—35 градусов тепла, наши спортсмены переносят жару хорошо. Как ни странно, но трудности возникли с переохлаждением. Причиной всему — кондиционеры.

По словам генерального секретаря Национального олимпийского комитета Беларуси Анатолия Иванова, — передает ОНТ, — спортсменам пришлось попросить руководство соответствующего департамента, который занимается обеспечением бытового пребывания, чтобы они дали дополнительные покрывала. Это касается не только наших спортсменов, но и других делегаций. Оказалось, что в Афинах к этому не были готовы. У них нет запасных одеял.

130 равінаў прыбылі з ЗША ў Беларусь, каб наведаць іудзейскія святыні, якія захаваліся на тэрыторыі нашай краіны.

Фота photo.bymedia.net

ЗЕРКАЛО

В июне 2004 г. Независимый институт социально-экономических и политических исследований провел очередной национальный опрос общественного мнения (методом face-to-face interview опрошено 1508 человек в возрасте 18 лет и старше, предельная ошибка репрезентативности не превышала 0,03). Мы продолжаем публиковать наиболее интересные результаты. НИСЭПИ не несет ответственности за интерпретацию своих материалов.

Как подвигнуть белорусов к переменам?

Для многих экспертов, особенно зарубежных, Беларусь выглядит сегодня загадочной страной, хотя располагается не в экваториальной Африке, а в самом центре Европы.

С одной стороны, десятимиллионный белорусский народ имеет собственную тысячелетнюю культуру, в основном сформировавшуюся в рамках европейской христианской традиции. Даже десятилетия советской власти не смогли полностью ее изменить. Например, несмотря на то, что современные белорусы посещают церковь главным образом по большим праздникам (раз в месяц и чаще ходят в церковь 23,4%), свыше 90% из них — крещеные (около 75% — православные, 13% — католики и 2% — протестанты). Кроме того, потери советского периода восполнились и некоторыми приобретениями. Так, значительно возрос уровень образования и профессиональной подготовки белорусов. Около 15% населения страны имеют сегодня высшее или незаконченное высшее образование, причем только за годы независимости количество выпускников в сфере промышленности возросло почти вдвое, а транспорта, связи и экономики — почти втрое. Судя по результатам многочисленных опросов общественного мнения, социально-экономический и политический курс, осуществляемый в течение последнего десятилетия президентом А.Лукашенко, явно не соответствует потенциалу Беларуси. "Какими словами Вы можете описать свое отношение к происходящему в стране?" — спросили мы белорусов. "Довольны", ответили 19,9% респондентов ("нет" — 65,9%), "обеспокоены" — 64,1% ("нет" — 26,5%). Считают, что социально-экономическая ситуация в Беларуси в ближайшие годы улучшится, — 21,8% и столько же, что она, наоборот, ухудшится ("не изменится" — 46,2%). На вопрос "Если бы Вы знали человека, который мог бы успешно конкурировать с А.Лукашенко на следующих президентских выборах, то проголосовали бы за него или за А.Лукашенко?" 56,4% ответили "Проголосовал бы за такого кандидата", и только 21,5% проголосовали бы за А.Лукашенко. На вопрос "Кого из кандидатов на парламентских выборах Вы бы поддержали?" 78,4% ответили "Кандидата, выступающего за перемены в Беларуси".

С другой стороны, потенциал перемен, имеющий под собой глубокую культуру и опыт, остается нереализованным. Несмотря на то что многие опрошенные выражают готовность к открытому протесту (готовы участвовать в санкционированных демонстрациях — 21,4%, в бойкотах — 17,2%, в забастовках — 14,4%), акции оппозиции в последние годы собирают не более двух-трех тысяч человек. Большинство белорусов отрицательно относится к массовому переводу на контрактную систему (только 13,7% — положительно), но подписывают их. Не верят властям (доверяют правительству — 31,9%, а не доверяют — 51,0%, судам — соответственно 36,4% и 46,8%, милиции — 31,2% и 55,7%), но продолжают выполнять их распоряжения. Факты исчезновения оппозиционных политиков и возможной причастности к этому белорусских властей чаще обсуждаются в Совете Европы, Конгрессе США или Комиссии ООН по правам человека, чем в белорусских семьях. О жестоких разгонах митингов и демонстраций в Беларуси поляки и литовцы сегодня знают едва ли не больше, чем сами белорусы. Свыше 40% респондентов (а среди молодежи две трети) хотели бы переехать в другую страну на постоянное место жительства, но, по данным МВД, за годы независимости в нашу страну больше белорусов приехало, чем уехало, а реальная эмиграция невелика.

Как же совмещаются эти, казалось бы, взаимоисключающие черты в одном народе? Вот и ломают голову эксперты, рассуждая о "загадочной белорусской душе".

Самая популярная тема дискуссий среди наших демократов — как подвигнуть белорусов на перемены. Одни призывают "раскрывать людям глаза на преступные действия властей". Другие — "шире пропагандировать европейские ценности". Третьи — "укреплять демократические структуры, прежде всего политические партии". Четвертые надеются на заграницу (западную или восточную). Пятые — на скорый социально-экономический кризис. Каждый из этих подходов имеет свои резоны, на каждом из этих направлений есть определенные подвижки. Но, по сравнению с россиянами или украинцами, грузинами или молдаванами, не говоря уже о темпераментных сербах или венесуэльцах, белорусы с большим трудом подвигаются на перемены. А ведь время идет, и новое поколение, вступившее во взрослую жизнь после 1994 г., не столько ее изменяет, сколько адаптируется к ней, превращаясь в "пожилых" юношей и девушек. В итоге Беларусь теряет свой потенциал, отстает все дальше, превращается в неконкурентоспособную страну.

Проблема в том, что каждый из перечисленных факторов "задевает" всерьез только определенные группы белорусского общества. Реальные интересы большинства затрагиваются не столь глубоко. Так, если бы сегодня проходил референдум по выбору будущего развития страны, за вступление в Евросоюз готовы голосовать 37,6% респондентов. Это немало, но 47,7% все еще выбирают объединение с Россией. Каждый четвертый считает, что бывший мэр, министр и посол М.Маринич арестован по политическим причинам, так как является оппонентом властей. Тоже немало, но почти 16% принимают версию властей ("он нарушил закон"), свыше 30% верит в обе причины, а около 30% фактически ничего об этом не знают. В партиях состоит лишь 1—2% (в общественных организациях 13—14%), а доверяют им 20% (не доверяют 48,5%). Ожидать скорого социально-экономического кризиса не приходится, по крайней мере, до тех пор, пока поддерживающая нас экономика союзной России идет на подъем (прежде всего из-за роста мировых цен на энергоресурсы). В июне средний размер доходов на одного члена семьи (включая зарплаты, пенсии, пособия и прочие приработки), по оценкам самих опрошенных, составил 157 тысяч рублей. Это значит, что месячный бюджет типичной белорусской семьи с двумя детьми школьного или дошкольного возраста и работающими супругами составляет 300 долларов США. Каждый четвертый взрослый белорус имеет в личном пользовании автомобиль. Это меньше, чем у одних соседей (Польша, страны Балтии), но больше, чем у других (Украина, Россия). Зато эти доходы относительно стабильны. На "заграницу" большинство белорусов также не очень надеются. Недавнее вступление соседей в Евросоюз, по мнению 42,4% респондентов, "никак не повлияет на развитие нашей страны", 16,3% отметили, что "повлияет отрицательно", еще столько же затруднились ответить.

Анализ показывает, что белорусов, интересы которых всерьез "задеваются" всеми этими факторами, в реальности оказывается не так уж много. Для большинства стабильность оказывается важнее динамики (не в этом ли и заключается наша национальная идея?). Этим скрытым "иммобилизмом", вероятно, и объясняется отсутствие массовой поддержки борьбы за перемены. Конечно, для молодых и образованных белорусов, психология которых сформировалась в рамках современной городской культуры, свобода и динамика важнее стабильности — они сидят за компьютерами и говорят на иностранных языках, ездят за границу и затевают собственный бизнес, а многие, не дожидаясь перемен в своей стране, мечтают об эмиграции. Но не они сегодня задают тон в Беларуси.

Размышляя над вопросом, как подвигнуть белорусов к переменам, мы решили рассмотреть влияние на установки белорусов не столько социально-политических, сколько социологических факторов. К традиционным социально-демографическим факторам добавили факторы, которые, по нашему мнению, стимулируют динамизм и "расширяют" свободу личности в современном обществе. Мы уже не раз писали о том, что почти 70% наших сограждан за последние десять лет побывали за границей (каждый второй — в России, каждый третий — в Украине, каждый четвертый — в Польше), что каждый четвертый владеет иностранным языком. Почти столько же в Беларуси владельцев мобильных телефонов и пользователей компьютера, а Интернета — 15%. Но эти факторы обычно ускользают от внимания общественных деятелей и политологов.

(Окончание на 2-й стр.)

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Когда национальная валюта — Золушка

Борис ЖЕЛИБА,
профессор, доктор экономических наук

Судя по последним заявлениям главы Нацбанка РБ П.Прокоповича, ему очень хочется избавиться от собственной национальной валюты. Он все еще полагает, что возможно ввести единую для России и Беларуси валюту с 1 января 2008 г., как это и планировалось. Он все еще считает, что Россия станет из-за Беларуси прощаться со своим рублем. Если не получилось с введением российского рубля с 1 января 2005 г., П. Прокопович согласен попрощаться с белорусским рублем и с 1 января 2007 года. Он согласен и на создание единой валюты в рамках единого экономического пространства (ЕЭП).

Создается впечатление, что глава Нацбанка спит и видит, как отпадет необходимость вести собственную денежно-кредитную политику, формировать динамику ставки рефинансирования, проводить определенную процентную линию на денежном рынке, увеличивать золотовалютные резервы, вести переговоры со Всемирным Банком и Международным валютным фондом и много чего еще, что надо делать, имея собственную, национальную, валюту как важнейший атрибут государственности. Конечно, лучше просто получать зарплату и ни о чем не думать.

А между тем каждая из стран, входящих в ЕЭП, озабочена не созданием единой валюты, а укреплением национальной денежной единицы. А в основе стабильности национальной денежной единицы — конкретная денежно-кредитная политика центрального банка страны.

По заявлениям представителей Нацбанка РБ, дела-то в этой сфере идут как нельзя лучше. Золотовалютные резервы за полугодие в валовом исчислении выросли с 721,4 млн. до 911,7 млн. долларов. Вот-вот будет достигнут заветный рубеж в 1 млрд. долларов, поставленный президентом. Золота в резервах накопилось свыше 20 тонн. С начала года обменный курс белорусского рубля по отношению к доллару вообще "стоит". Чего же еще недостает? Занимайтесь своей, родной валютой. Созрели если не все, то основные условия для проведения денежной реформы!

А что мы, граждане, слышим? С сентября текущего года выводится из обращения очередная купюра мелкого достоинства номиналом в 5 рублей. Действительно, Нацбанку заказывать печатание в России банкнот малых номиналов убыточно — затраты на создание существенно превышают их нарицательную стоимость. По этой причине следовало давно вывести из обращения всю денежную мелочь, наверное, до номинала в 1000 рублей. Пока же с мелочью одни проблемы. Ее мало, потому что печатать новую — накладно. На нее ничего уже не купишь. В то же время этот денежный мусор забивает наши кошельки, карманы. С ним в пересчетах приходится возиться кассирам, продавцам, как и со всеми остальными купюрами.

Что же нам ждать дальше от Нацбанка, для которого национальная валюта — Золушка? Надо полагать, выведения из обращения очередной мелкой банкноты, введения в обращение очередной — крупной. Давно напрашивается банкнота нарицательной стоимостью 100.000 рублей. А дальше напрашивается очередная деноминация с вычеркиванием трех нулей на номиналах. Компьютеры уже пухнут от астрономических чисел. Снова выброшенные средства на печатание новых купюр, одновременное хождение старых и новых банкнот, путаница в наличных деньгах для населения и работников сферы обслуживания, кассиров — все, что мы уже проходили.

Что денежная реформа, которую давно провели все постсоветские страны, назрела, думается, понимают и специалисты Нацбанка. Мы об этом уже писали. Что надо ввести новую денежную единицу, придав ей солидную покупательную способность, как это сделали в Украине, введя в обращение гривну, или в Литве — с литом. Что надо выправлять платежный баланс, уходя от отрицательного сальдо; интенсифицировать экспорт, накапливая твердую валюту; обеспечить реальный экономический рост и т.п. Если все это или почти все у нас в экономике, согласно официальной статистике, уже присутствует, так в чем же дело? На наш взгляд, дело все в том же: нужна отмашка сверху все того же лица. А ее нет. То ли глава государства колеблется, то ли некому его убедить. Ведь Кремль не снимает своего предложения использовать российский рубль в качестве единого платежного средства на территории Беларуси.

Как ни странно, определенным оживлением белорусская экономика во многом обязана войне в Ираке. Причинно-следственная цепочка здесь немудреная. В связи с этой войной отмечается беспрецедентный рост цен на мировых нефтяных рынках — свыше 43 долларов за баррель. В первую очередь это выгодно России — одному из крупнейших экспортеров нефти. Нефтедоллары хлынули в ее закрома. Она резко увеличила закупки белорусской продукции. Кроме того, Беларусь сама экспортирует много продуктов, получаемых от переработки российской сырой нефти.

В общем, для экономики Беларуси на сегодня складывается благоприятная рыночная конъюнктура. И, вероятно, останется таковой еще год-два. Почему же не воспользоваться моментом и не провести денежную реформу? Решительно укрепить тем самым национальную валюту, сделав ее уважаемой в собственной стране и за рубежом.

ДИПКУРЬЕР

Израиль назначил посла в Беларуси

Планируется, что уже в сентябре посольство Израиля возобновит свою деятельность в нашей стране. Не так давно в Минск прибыл консул посольства

Вчера информационные агентства Беларуси со ссылкой на Агентство еврейских новостей (АЕН) сообщило, что Правительство Израиля утвердило кандидатуру нового посла в Беларуси. На этот пост назначен **Зеев бен Арье**.

О том, что именно он станет главой еврейской дипломатической миссии в Беларуси, говорили еще месяц назад. Предположения, как видно, оправдались. Хотя, согласно дипломатическим нормам, считается, что посол приступает к своим служебным обязанностям с момента вручения верительных грамот главе государства, в котором он аккредитован.

Зеев бен Арье знаком с Беларусью. В 1997 году он возглавлял представительство Израиля в нашей стране.

Сразу после назначения на должность господин бен Арье дал интервью корреспонденту АЕН в Израиле. *"В 2002 году я вернулся в Израиль,* — сказал дипломат, — *где работал непосредственно в МИД, отвечая за Украину, Молдову и Беларусь. Многие знают, что наше посольство в этой стране по бюджетным соображениям было закрыто вместе с еще шестью посольствами в разных странах. Благодаря усилиям образовавшегося лобби, прежде всего, тогдашнего министра транспорта Израиля Авигдора Либермана, средства на открытие посольства в Беларуси были изысканы. К сожалению, за это время наше помещение было передано в другие руки. Нам пришлось снимать новое. В том же здании, но на другом этаже".*

Не так давно в Минск прибыл консул израильского посольства. Сейчас он проходит аккредитацию в МИД Беларуси.

В течение года, когда посольства Израиля в Беларуси не работало (оно было закрыто в августе прошлого года. — **М.Э.**), в Минске продолжали свою деятельность культурные и благотворительные организации — Израильский культурный центр, "Сохнут", "Хэсед". Сейчас, с открытием посольства, предполагают лидеры некоторых еврейских организаций, возобновятся многие культурные и другие израильские программы в Беларуси. А простые граждане надеются, что больше не будут испытывать трудности с получением визы. Сегодня открыть ее можно только в Москве. Стоит эта услуга около 100 долларов США. Ранее, когда посольство Израиля работало в Беларуси, на получение визы приходилось тратить только 17 долларов.

В свою очередь белорусская виза для граждан Израиля тоже подорожала — с 80 долларов до 140. Плюс неудобства, которые возникают при ее получении. Израильтянам, приезжающим в нашу страну, белорусскую визу открывают в аэропорту "Минск-2". И занимает эта процедура несколько часов. Возможно, после того как заработает посольство Израиля в нашей стране, об этих неудобствах можно будет забыть.

Мария ЭЙСМОНТ.

ПУЛЬС

Мінскія саўгасы

Мінскі гарвыканкам, выконваючы ўказ Аляксандра Лукашэнкі "Аб некаторых мерах па фінансавым аздараўленні сельскагаспадарчых арганізацый і прыцягненні інвестыцый у сельскагаспадарчую вытворчасць", бязвыплатна прыняў у камунальную ўласнасць шэсць стратных прыватных і раённых сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Мінскай вобласці з мэтай іх фінансавага аздараўлення і прыцягнення інвестыцый у сельгасвытворчасць.

Як гаворыцца ў рашэнні гарвыканкама, унітарнае прадпрыемства "Мінскметрабуд" возьме шэфства над саўгасам "Рудзенскі", Гарадскі малочны завод № 3 — над гаспадаркай "Дрычынскі" (Пухавіцкі раён), Завод эфектыўных прамысловых канструкцый — над гаспадаркай "Новыя Зялёнкі" (Чэрвенскі раён), Камароўскі рынак — над гаспадаркай "Узлянка" (Мядзельскі раён), Мінскі мясакамбінат — над гаспадаркай "Данілавічы" (Дзяржынскі раён), прадпрыемства "Мінсктранс" — над гаспадаркай "Вялікаполле" (Чэрвенскі раён).

Лавінія АРЭШКА.

Вярталіся з вяселля

Ахвярамі п'янага вадзіцеля сталі ў Брэсце чацвёра пешаходаў, якія вярталіся з вяселля. Двое з іх загінулі.

Дарожна-транспартнае здарэнне адбылося ў 3 гадзіны ночы на вуліцы "17 верасня" абласнога цэнтра. У гэты час 22-гадовы непрацуючы жыхар Брэста, знаходзячыся ў стане алкагольнага ап'янення, на аўтамабілі "Датсун-Станза", што належаў бацьку, выехаў на тратуар і ўчыніў наезд на пешаходаў, якія вярталіся з вяселля.

У выніку ДТЗ загінулі невядомы мужчына, а таксама жанчына 1971 года нараджэння. Яе муж 1969 года нараджэння і яшчэ адна жанчына 1977 года нараджэння ў цяжкім стане дастаўлены ў рэанімацыйнае аддзяленне гарадской бальніцы. Па дадзеным факце заведзена крымінальная справа і праводзіцца следства.

Са студзеня па ліпень на Брэстчыне зарэгістравана 524 аварыі, у якіх загінулі 125 чалавек і 555 атрымалі розныя раненні. У 60 ДТЗ былі вінаватыя п'яныя вадзіцелі.

Ларыса ШЫГАНАВА.

Катлы «Дамавік»

ААТ "Мінскі завод ацяпляльнага абсталявання" асвоіў выпуск энерганезалежнага катла "Дамавік" магутнасцю ад 15 кВт да 70 кВт. Бытавы газавы кацёл "Дамавік" не патрабуе выкарыстання насосу і можа працаваць ва ўмовах поўнай адсутнасці электрычнасці. Магутнасць катла дазваляе ацяпляць памяшканні плошчай ад 150 да 800 кв. метраў. Каэфіцыент карыснага дзеяння складае 93%.

Ужо выпушчана першая прамысловая партыя ў колькасці 20 катлоў. Да канца года плануецца вырабіць яшчэ 200 катлоў. У залежнасці ад попыту прадпрыемства можа вырабляць ад 2 да 4 тысяч энерганезалежных катлоў у год.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Працуюць са стратамі

68 прадпрыемстваў Полацка і Наваполацка працавалі са стратамі па выніках пяці месяцаў гэтага года. Паводле звестак афіцыйнай статыстыкі, агульная сума выдаткаў склала 9,5 мільярда рублёў. У Наваполацку стратнымі аказаліся 37 прадпрыемстваў, або 43,5 працэнта ад агульнай колькасці, у Полацку — 31 (39,2 працэнта).

Сур'ёзнай праблемай застаюцца даўгі. Так, на першы дзень лета дэбіторская запазычанасць наваполацкіх прадпрыемстваў і арганізацый перавысіла 300 мільярдаў рублёў.

Андрэй АЛЯКСАНДРАЎ.

Жніво і самагонаварэнне

Падчас двухдзённага рэйду, праведзенага ў Брэсцкай вобласці ў рамках другога этапа аперацыі "Аграрнік", 5 вадзіцеляў былі прыцягнуты да адказнасці за кіраванне транспартам у нецвярозым стане, выяўлена 160 чалавек, якія знаходзіліся на працоўным месцы ў стане алкагольнага ап'янення, затрыманы 30 дробных раскрадальнікаў сельгасмаёмасці. Пра гэта паведаміў БелаПАН кіраўнік прэс-службы УУС Брэсцкага аблвыканкама Віктар Васілеўскі.

З пачатку жніва на тэрыторыі Брэсцкай вобласці супрацоўнікамі міліцыі зафіксаваны 62 выпадкі самагонаварэння.

Ларыса ШЫГАНАВА.

Працоўны жнівень валанцёраў

Жыхары Віцебска, якія прывыклі пасля працы і ў выхадныя дні адпачываць у гарадскім лесапарку "Мазурына", вельмі здзіўлены з'яўленнем у зоне адпачынку вялікай колькасці немясцовых дзяўчат і хлопцаў. Аказваецца, у парку пачаў дзейнічаць валанцёрскі працоўна-адукацыйны лагер "Віцязь". Маладыя людзі ва ўзросце 14—16 год з Віцебскай, Мінскай ды іншых абласцей Беларусі на працягу жніўня зоймуцца добраўпарадкаваннем прыроднага парку: будуць убіраць смецце, валежнік, сухі і гнілы хмызняк, прыводзіць у парадак прагулачныя дарожкі і акаляючую тэрыторыю. Адначасова з працоўнай праграмай для падлеткаў арганізаваны спартыўныя ды інтэлектуальныя гульні, конкурсы, дыспуты, экскурсіі, розныя іншыя культурна-забаўляльныя і адукацыйныя мерапрыемствы.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Каменяпад пачынаецца з двух-трох каменьчыкаў...

Кажуць, што акцыя, якая была прымеркавана дэпутатамі парламента Фраловым, Скрабцом, Парфяновічам да 10-годдзя прэзідэнцтва Лукашэнкі, правалілася. Але ж чаму тады так хваравіта адрэагавала на мерапрыемства ўлада? Як вядома, дзесяткі дэманстрантаў былі жорстка збітыя АМАПам, шмат хто з іх панёс адміністратыўныя пакаранні. З краіны выслалі карэспандэнта РТР Дзмітрыя Пятрова, які асвятляў падзеі 21 ліпеня і ў рэпартажы быццам завысіў колькасць удзельнікаў.

Асабліва стараўся знізіць значэнне і маштаб акцыі Аляксандр Лукашэнка. Літаральна на наступны дзень на нарадзе з кіраўнікамі замежных установ Беларусі ён, не шкадуючы эпітэтаў, маляваў "правал" апазіцыйнага мерапрыемства. Адчувалася, яго зачапіла за жывое ўжо сама задумка "рэспубліканцаў" прынародна сказаць яму: час сыходзіць. "Правадыр" нібыта хацеў крыкнуць у адказ: грамадзяне, за дэмакратычнай апазіцыяй ісці не варта, яна бездапаможная, не здольная да арганізаваных дзеянняў, толькі я магу паказаць вам правільны шлях.

Па яго словах, арганізатары акцыі "замовілі аўтобусы ў розных гарадах, паабяцалі, што заплацяць людзям. Людзі прыйшлі да аўтобусаў і кажуць: маўляў, давайце грошы, камандзіровачныя, вы ж у валюце абяцалі, тады мы паедзем у Мінск на мітынг. А ім сказалі, што грошы аддадуць у Мінску Фралоў і іншыя. Тады людзі развярнуліся і сышлі".

У гэтай сувязі асобна быў названы горад Бяроза. Там мясцовыя арганізатары быццам бы замовілі транспарт, але не аплацілі транспартныя выдаткі, таму вадзіцелі адмовіліся везці людзей з Бярозаўскага раёна ў Мінск. У выніку тыя не патрапілі на акцыю.

Аднак ці можна верыць такім сцвярджэнням? Пасля эскапад, якія прагучалі з вуснаў першай асобы, у рэдакцыю паступіў шэраг тэлефонных званкоў ад арганізатараў і ўдзельнікаў бярозаўскай дэлегацыі. Усе яны як адзін абураны словамі Аляксандра Лукашэнкі.

Першым на домыслы "правадыра" адрэагаваў непасрэдны арганізатар паездкі ў Мінск дэлегацыі з Бярозаўскага раёна **Яўген АКАРОНКА,** старшыня Бярозаўскай арганізацыі БСДП (НГ).

— Заява Аляксандра Лукашэнкі аб тым, што арганізатары паездкі з вашага раёна не аплацілі транспартнікам выдаткі, адпавядае рэчаіснасці?

— Роўна настолькі, наколькі адпавядае рэчаіснасці сцвярджэнне аб тым, што спадар Лукашэнка ліберал і дэмакрат.

— Хто замаўляў транспарт?

— Асабіста я звяртаўся ў прыватную фірму і наймаў аўтобус (па вядомых прычынах прозвішча ўласніка называць не буду). Грашовыя разлікі былі зроблены своечасова, ніякіх пытанняў на гэты конт не ўзнікала.

— Як вы збіраліся і ехалі да сталіцы?

— Прыблізна а другой гадзіне дня 21 ліпеня ў Бярозу прыбыў аўтобус. Як і планавалася, ён прыняў на борт чатырох чалавек і паехаў у Белаазёрск, дзе ў яго села асноўная група раённай дэлегацыі (31 чалавек). З Белаазёрска мы рушылі ў сталіцу. У Мінск мы прыбылі прыкладна а 18-й гадзіне і адразу накіраваліся на плошчу Бангалор. Там мы мітынгавалі на працягу трох гадзін. Таму словы спадара Лукашэнкі — няпраўда. Або яго ўвялі ў зман спецслужбы, або ён свядома запусціў дэзінфармацыю.

Наступны сведка — **Аляксандр КУЗЬМІН,** жыхар горада Белаазерска.

— Аляксандр, ты ездзіў 21 ліпеня на мітынг у Мінск?

— Так. І вельмі застаўся задаволены, бо меў магчымасць асабістым удзелам падтрымаць акцыю пратэсту супраць зацягнуўшагася праўлення Аляксандра Лукашэнкі.

— З кім і чым ты ездзіў?

— У складзе раённай дэлегацыі аўтобусам, які наймаў Яўген Акаронка. Я яму ў гэтым спрыяў. З аплатай аўтобуса недарэчнасцяў не ўзнікала. Рыгоравіч са сваёй дэзай, скажу шчыра, тут моцна заляцеў.

— А грошы ўдзельнікам паездкі Фралоў альбо хтосьці з яго людзей плаціў, як сцвярджае Лукашэнка?

— Каб Лукашэнку на грошы, якія мы атрымалі ад Фралова, усё астатняе жыццё існаваць. На мітынг мы паехалі не за грашыма, а каб паспрыяць дэмакратыі ў Беларусі.

Гісторыю з "няўдзелам" Бярозаўскай дэлегацыі ў акцыі 21 ліпеня патлумачыла **Наталля АКАРОНКА,** дэпутат гарадскога Савета дэпутатаў горада Белаазёрска.

— Наталля, складанасці з паездкай у сталіцу былі?

— Калі вы маеце на ўвазе тое, што сачыніў Аляксандр Лукашэнка, то не было. Арганізатары, я гэта добра ведаю, разлічыліся цалкам і своечасова. Таму калі мы пачулі 22 ліпеня з вуснаў кіраўніка дзяржавы непрыхаваную хлусню, то былі вельмі абураны. Дэлегацыя Бярозаўскага раёна складалася з 35 чалавек (я была сярод іх), і нікому нават у галаву не прыходзіла адмовіцца ад паездкі. Усе засталіся задаволены. Арганізатары спрацавалі на выдатна. А Фралова, Скрабца, Парфяновіча я б узнагародзіла ордэнам за асабістую мужнасць і грамадзянскую самаахвярнасць.

— Скажыце, навошта ў дадзеным выпадку Аляксандру Лукашэнку спатрэбілася ўводзіць у зман грамадскасць?

— Ён па-ранейшаму лічыць сябе "ўсенароднаабраным" і не хоча прызнаваць, што вялікая колькасць людзей такім яго не прызнае. Сёння яго падтрымка з боку насельніцтва ўпала на трэць. Яму любым шляхам трэба пераканаць свет, што ён не толькі "ўсенароднаабраны", але і "ўсенародна любімы". Таму ён рабіў усё, каб выставіць апанентаў звар'яцелымі адзіночкамі, абвінаваціць іх у фінансавай несумленнасці.

Апрача гэтага, у Белаазёрску (другім па памеры горадзе ў Бярозаўскім раёне) 2 сакавіка на мясцовых выбарах перамагла дэмакратычная большасць. Лукашэнку, відаць, дадзены факт вельмі злуе. Таму ён скарыстаўся выпадкам, каб прынізіць палітычныя магчымасці і арганізацыйны патэнцыял нашых раённых дэмакратаў.

Тлумачэнні дае **Тамара ШЧАПЁТКІНА** (жыхарка горада Бяроза), карэспандэнт міжрэгіянальнай газеты "Для вас".

— На мітынг з нагоды дзесяцігоддзя праўлення Аляксандра Лукашэнкі, які адбыўся 21 ліпеня ў Мінску, прыязджалі людзі з розных рэгіёнаў краіны, у тым ліку з Бярозаўскага раёна. Тым не менш кіраўнік краіны паставіў гэты факт пад сумненне. На яго думку, "так званая "буйная" акцыя памерам усяго ў 150—170 чалавек — гэта чарговая дэманстрацыя бязмозгласці у нашай апазіцыі". Што Вы скажаце на гэта?

— Мне да хлусні нашага "правадыра" не прывыкаць. Ён ніколі пераканаўча не адказаў ні на адно пастаўленае пытанне. Па-першае, я асабіста ўдзельнічала ў мітынгу на плошчы Бангалор, усё сфатаграфавала ў розных ракурсах. Колькасць удзельнікаў, калі палічыць па маіх здымках, складае болей за тры тысячы. Я ў гэтым пераканана. Тым не менш карэспандэнта РТР Пятрова за падобнае сцвярджэнне выслалі з краіны. Дзікунства нейкае!

Па-другое, у Мінск я дабіралася ў складзе дэлегацыі ад Бярозаўскага раёна. Арганізатары размясцілі нас у вялікім шыкоўным аўтобусе (здаецца, маркі "Мерседэс"). У горадзе Бяроза нас села чацвёра, асноўная частка дэлегацыі далучылася ў горадзе Белаазёрску. У сталіцу нас прыехала 35 чалавек.

— Як Вы ставіцеся да заявы аб тым, што арганізатары вашай паездкі не заплацілі грошы ўладальнікам аўтатранспарту, таму паездка, маўляў, правалілася?

— Паездка адбылася. Больш за тое, была вельмі ўдалай. Яна пачалася прыкладна ў 14 гадзін. Дамоў вярнуліся за поўнач. За гэты час аніякія пытанні з аплатай транспарту не паўставалі. Вадзіцель аўтобуса паводзіў сябе вельмі ветліва і добразычліва. Калі б з ім не разлічыліся, ён бы нават з месца не зрушыў. Папярэджваючы ваша пытанне, скажу: разлікі з удзельнікамі дэлегацыі таксама ні разу не трапляліі ў поле зроку. Людзьмі рухала грамадзянскае сумленне і пачуццё адказнасці за лёс дэмакратыі ў Беларусі.

— Спадарыня Шчапёткіна, чаму Аляксандру Лукашэнку спатрэбілася пераварочваць сітуацыю, гаварыць аб тым, што быццам бы бярозаўскія апазіцыянеры не прыехалі, хаця на самай справе яны былі на плошчы, прычым даволі прадстаўнічай камандай?

— Толькі дзеля таго, каб пераканаць грамадскасць у тым, што на Бангалор сабралася нейкіх 170 "дурняў", а не прадстаўнікі розных рэгіёнаў і сацыяльных груп краіны. Каб у людзей не склалася ўражанне, што акцыя — сведчанне народнай незадаволенасці яго кіраўніцтвам.

— Наўздагон сёння шмат хто гаворыць: акцыя магла б быць больш прадстаўнічай. Можа, на самай справе Лукашэнка меў пэўную рацыю, калі заўважыў, што час, абраны для яе, не самы лепшы, што нават з яго адміністратыўным рэсурсам выцягнуць людзей на вуліцу ў разгар летняга сезона праблематычна? Можа, трэба было ладзіць мерапрыемства восенню, калі людзі вяртаюцца з лецішчаў, вёска збірае ўраджай, калі палітычнае жыццё і свядомасць становяцца больш інтэнсіўнымі?

— Што зроблена, тое зроблена. Асабіста я лічу, што зроблена правільна. Дзесяцігоддзе самаўладдзя Лукашэнкі — вельмі зручная палітычная падзея, каб распачаць рабіць нешта больш істотнае ў змаганні за дэмакратычныя каштоўнасці, каб ад слоў перайсці да справы. Таму папракаць Фралова і яго таварышаў не варта. Яны не займаліся балбатнёй, не назіралі збоку, як некаторыя нашы дэмакраты, а зрабілі канкрэтную палітычную справу. Зразумела, калі кіраваццa колькаснымі паказчыкамі, то акцыя магла б прайсці больш масава. Калі ж падыходзіць да яе з якаснага боку, поспех відавочны. Гэтыя тры палітыкі на чале з Фраловым — малайцы, яны сапраўдныя мужчыны. На маю думку, яны належаць да той часткі беларускай апазіцыі, якая (калі кіравацца нядаўнім вызначэннем "Народнай волі") не хварэе на палітычную імпатэнцыю. Бо сваімі рашучымі палітычнымі дзеяннямі яны, цалкам магчыма, далі штуршок палітычнаму абуджэнню беларускага грамадства ад летаргічнага сну. Зараз гэта не прыкметна, а пройдзе нейкі час, і мы ўбачым нараджэнне, уздым новай (больш дзеяздольнай) хвалі барацьбы з беларускай дыктатурай. Тры дэпутаты дзейнічаюць абсалютна шчыра. Не зарабляюць палітычны капітал, як некаторыя, што круціліся каля іх падчас галадоўкі і падрыхтоўкі да 21 ліпеня, не чакаюць у засадзе, а лезуць на амбразуру. Нашай палітычнай апазіцыі такіх герояў нестае. Я ўпэўнена: менавіта з такімі палітыкамі мы пераможам.

Сітуацыю каменціруе **Ірына ЯКАЎЛЕВА,** сацыёлаг, старшыня Мінскага аддзялення ГА "Беларускі Хельсінкскі камітэт".

— Вы чулі выказванні Аляксандра Лукашэнкі адносна апазіцыйнай акцыі 21 ліпеня, аб тым, як "праваліліся" бярозаўскія арганізатары паездкі на мітынг у Мінск?

— Не толькі чула, але і аналізавала. Выказванні некарэктныя, не адпавядаюць узроўню меркаванняў, якога павінен прытрымлівацца кіраўнік краіны. З псіхалагічнага пункта гледжання гэтыя выказванні — не лепшае сведчанне інтэлектуальнай глыбіні іх аўтара. Што тычыцца Бярозы, то людзей з гэтага раёна я асабіста суправаджала у аўтобусе ад Нямігі да плошчы Бангалор. Бярозаўская дэлегацыя выглядала ўнушальна. А само мерапрыемства было карысным. Дэпутаты паставілі адзнаку сваёй дзейнасці. Абмеркавалі вынікі дзесяцігадовай дзейнасці кіраўніка краіны. У чым тут праблема? Каб Лукашэнку застацца пры ўладзе, трэба ладзіць рэферэндум аб змяненні адпаведнай нормы Канстытуцыі. Вось тут сацыялогію абмінуць вельмі цяжка. Усе больш ці менш незалежныя апытанні грамадскай думкі сведчаць аб тым, што двое з трох жыхароў краіны супраць трэцяга тэрміну Аляксандра Рыгоравіча. Галоўным сэнсам апазіцыйнай акцыі якраз і было імкненне дэмакратычных колаў засярodзіць увагу беларусаў на гэтай вельмі істотнай акалічнасці. Інакш кажучы, Фралоў і яго каллегі абсалютна карэктна сфармулявалі і публічна паставілі пытанне: ці дастаткова эфектыўна мы жылі прайшоўшыя дзесяць год, каб пагаджацца з імкненнем Лукашэнкі абрацца на трэці прэзідэнцкі тэрмін?

— На Вашу думку, гэтая акцыя ўдалася?

— Калі разглядаць яе як рэпетыцыю будучых змаганняў дэмакратаў, яна была карыснай. Апазіцыя яшчэ раз убачыла свае хібы, палітычныя магчымасці і, на жаль, не вельмі высокую грамадскую актыўнасць беларусаў. Зноў жа павінна звярнуць увагу на тое, што з сацыялагічнага пункта гледжання цяжка меркаваць аб настроях у грамадстве ўвогуле на падставе колькасці людзей, якія прысутнічалі на мітынгу. Мітынг на плошчы Бангалор — гэта, як кажуць сацыёлагі, нерэпрэзентатыўная выбарка. Таму не трэба кідацца ў крайнасць з-за таго, што на акцыю народу прыйшло меней, чым чакалі. Каменяпад пачынаецца з двух-трох каменьчыкаў...

Вячаслаў ОРГІШ.
Фота photo.bymedia.net

Тамара Шчапёткіна (горад Бяроза): Фралоў і яго паплечнікі далі штуршок палітычнаму абуджэнню беларускага грамадства...

Как подвигнуть белорусов к переменам?

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Таблица 1. Важнейшие социально-политические установки белорусов в зависимости от пяти базовых факторов, %*

ФАКТОРЫ	СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ УСТАНОВКИ									
	Предпочитают для Беларуси экономику:		В ближайшие годы ситуация в стране:		На выборах в 2001 г. голосовали за:		Если бы знали успешного конкурента А.Лукашенко, проголосовали бы за:		На референдуме выбрали бы:	
	рыночную	плановую	улучшится	ухудшится	А.Лукашенко	других кандидатов	такого кандидата	А.Лукашенко	объединение с РФ	вступление в ЕС
Фактор I										
Интернет										
Пользуются	**63,2**	6,5	13,1	**36,0**	15,0	**35,9**	**80,2**	3,2	26,6	**65,4**
Нет	39,8	16,3	**23,8**	19,0	**49,3**	15,9	51,4	24,2	**50,2**	33,7
Компьютер										
Пользуются	**58,5**	10,2	13,2	**32,2**	20,0	**34,4**	**74,4**	5,9	30,5	**58,0**
Нет	38,5	17,0	**24,8**	18,4	**53,0**	13,5	50,9	26,1	**53,7**	30,4
Мобильный телефон										
Есть	**63,6**	8,1	13,6	**30,4**	15,9	**31,2**	**75,2**	6,0	28,9	**61,2**
Нет	37,1	17,7	**24,3**	18,8	**54,7**	14,4	50,5	26,4	**53,7**	30,0
Иностранные языки										
Владеют	**54,3**	13,1	16,5	**27,3**	29,4	25,1	**73,9**	9,6	34,2	**55,4**
Не владеют	40,0	16,1	**23,7**	19,6	**50,6**	16,2	50,5	25,5	**52,3**	31,3
Фактор II										
Образование										
Неполное среднее	28,2	23,9	**33,2**	12,2	**68,3**	8,6	36,1	**43,2**	**68,1**	18,2
Высшее	**63,0**	10,0	14,4	**35,6**	30,9	**32,9**	**72,4**	7,2	36,8	**52,3**
Статус										
Работник на частном предприятии	**54,8**	13,2	12,9	**30,7**	21,6	**30,0**	**69,6**	8,9	36,5	**52,6**
Пенсионер	23,6	23,1	**35,2**	9,6	**80,1**	4,7	30,2	**45,2**	**68,8**	10,3
Фактор III										
Автомобиль										
Есть	**56,2**	12,6	16,1	**28,4**	31,7	29,1	**68,6**	11,3	36,1	**53,0**
Нет	39,0	16,1	**24,2**	19,1	**49,8**	14,8	52,2	25,1	**52,1**	31,7
Доходы										
До 125 тыс. руб.	33,8	18,5	21,3	19,5	**51,6**	11,5	49,2	27,6	**48,4**	32,9
От 200 до 400 тыс.	**57,8**	8,6	24,0	23,7	33,0	27,8	**65,4**	14,6	39,8	**50,0**
Фактор IV										
Секс важен										
Да	**56,0**	10,2	11,4	**34,9**	21,1	**28,9**	**67,3**	9,1	28,3	**54,2**
Нет	42,0	15,9	**23,2**	19,9	**48,2**	17,2	55,1	23,0	**50,2**	35,5
Алкоголь										
Употребляют	**51,3**	12,5	19,2	**25,3**	37,4	23,7	**64,0**	16,1	46,9	42,9
Не употребляют	37,4	17,9	**24,3**	18,3	**52,4**	14,2	50,3	26,4	**48,6**	33,1
Фактор V										
Возраст										
20–24 года	**53,4**	7,5	11,5	**27,3**	21,4	**20,0**	**78,3**	7,0	24,1	**64,6**
Старше 50 лет	38,8	17,4	**26,8**	16,4	**54,7**	18,8	51,7	27,0	**65,0**	25,1
Место жительства										
Минск	**54,8**	9,5	20,3	**24,0**	30,4	**42,7**	**56,9**	16,8	37,6	**53,2**
Село	38,2	15,8	**22,2**	20,7	**55,4**	12,2	43,4	31,9	**52,2**	29,0
Пол										
Мужской	**48,9**	13,8	21,3	**23,2**	38,5	20,7	**61,9**	16,9	43,5	**43,2**
Женский	39,2	16,6	**22,3**	20,2	**50,9**	16,6	51,8	25,4	**51,2**	32,8

** Таблица читается по горизонтали. Например, из тех респондентов, которые пользуются Интернетом, 63,2% предпочитают для Беларуси рыночную экономику, а 6,5% – плановую. Среди непользователей это соотношение составляет 39,8% против 16,3%. Среди владельцев автомобилей 36,1% выбрали бы объединение Беларуси с Россией, а 53,0% – вступление в ЕС. Среди невладельцев это соотношение составляет 52,1% против 31,7%. Доминирующие типы в каждой группе выделены жирным шрифтом.*

Иерархия факторов отражена в самой структуре таблицы. Самый важный фактор — условно назовем его "информационной свободой" имеет I ранг и располагается вверху. В этой группе самым важным является пользование Интернетом, затем — компьютером и мобильным телефоном, а также владение иностранными языками. Второй по значимости фактор — назовем его условно "изменяемыми социально-демографическими характеристиками" — имеет II ранг и располагается чуть пониже. В этой группе самым важным является образование, а затем социальный статус. Третий по значимости фактор — назовем его условно — "материальным благосостоянием" имеет III ранг. В данной группе более важным является владение автомобилем, а затем доходы (на члена семьи в месяц). Следующий по значимости фактор — назовем его условно — "бытовой свободой" имеет IV ранг. В этой группе на первом месте находится признание секса как самого важного вида деятельности в семье, а на втором — употребление алкогольных напитков. Наконец, последний по значимости фактор — назовем его условно "неизменяемыми социально-демографическими характеристиками" располагается внизу и имеет V ранг. В данной группе самым важным является возраст, а затем место жительства и пол. Определение "изменяемые и неизменяемые социально-демографические характеристики" используется в том смысле, что могут ли они поддаваться воздействию сил, заинтересованных в переменах или нет. Ясно, что демократические силы могут способствовать повышению образования белорусов или их вовлечению в негосударственный сектор, а изменять пол, возраст или даже место жительства — нет.

Судя по действиям властей, они осознают (или, по крайней мере, "чуют нутром") некоторые из этих тенденций. Именно поэтому они постоянно прессингуют частных предпринимателей, сдерживают рост доходов большинства граждан, стремятся установить тотальный контроль над системой образования и информации, перманентно "борются за дисциплину" на производстве и в быту (включая борьбу с пьянством и порнографией). В то же время другие действия оказываются совершенно неадекватными их важнейшей цели — сохранения и укрепления своей власти. Например, проект белорусской "Силиконовой долины", ставший настоящим "хитом" последнего времени, основывается на идее использования новейших информационных и коммуникационных технологий для укрепления власти. Но, как показывают наши исследования и опыт многих стран, отделить форму от содержания этих технологий чрезвычайно сложно — их массовое использование неизбежно расширяет информационную свободу и динамизм граждан и становится мощным фактором демократических перемен, победы глобализма над фундаментализмом. Поскольку на белорусском политическом олимпе есть профессионалы высокого класса, можно с высокой степенью вероятности предсказать, что этот амбициозный проект при их власти никогда не будет реализован: они не станут рубить сук, на котором сидят.

Однако если власти хоть както осознают или "чуют" потенциал этих факторов и стараются их либо заблокировать, либо использовать в своих целях, демократические силы, в том числе и оппозиционные партии, либо реагируют на них довольно вяло, либо вообще не принимают в расчет. Так, попытки властей усилить контроль над использованием Интернета и мобильных телефонов в течение последнего года вызывали протесты скорее среди весьма умеренных депутатов парламента, чем среди радикальной оппозиции. Лишь небольшая часть оппозиции публично среагировала на закрытие Белорусского национального гуманитарного лицея и Европейского гуманитарного университета, хотя именно эти структуры готовили будущую элиту для демократических перемен. Овладение иностранными языками в ситуации, когда большинство белорусов не говорит по-белорусски, мягко говоря, также не является приоритетом для большинства демократов. Развитие частного предпринимательства декларируется в программах почти всех демократических партий, но реальную поддержку периодическим забастовкам белорусских "челноков" оказывают лишь некоторые лидеры оппозиции. Какими бы объективными или субъективными причинами ни объяснялась такая ситуация, разрыв между меньшинством, которое уже сегодня борется за перемены, и большинством, которое, в принципе, готово поддержать эти перемены, но не готово присоединиться к этому меньшинству, остается по-прежнему слишком большим.

Анализ результатов наших исследований убедительно показывает, что воздействие активного меньшинства на выжидающее большинство должно стать многопрофильным и гибким, нацеленным на "точки роста" свободы и динамизма, которые существуют в реальности белорусского социума, а не в "демократическом воображении". Конечно, представленный анализ не дает исчерпывающего ответа на поставленный в заголовке вопрос. Он лишь показывает новые, мало используемые возможности. Ясно одно: если до следующих президентских выборов разрыв между "кинетической" и "потенциальной" энергией перемен не будет преодолен, Беларусь, возможно, так и останется самой загадочной страной Европы, вот только интересоваться этой загадкой уже никто не будет.

НИСЭПИ.

Более чем в 60 стран мира

Производственное объединение "Беларуськалий" в январе-июне 2004 года увеличило экспорт продукции на 29,7% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года . Объем валютной выручки увеличился на 28,5% и составил свыше 300 млн долларов. Об этом сообщили "Интерфаксу" в объединении.

Калийные удобрения экспортируются более чем в 60 стран мира. При этом в страны дальнего зарубежья в январе-июне текущего года экспортировано свыше 90% реализованной продукции. На предприятии отметили, что в текущем году планируется экспортировать свыше 3 млн.т калийных удобрений.

"Беларуськалий" является крупнейшим производителем и экспортером калийных удобрений в мире, ему принадлежит 16% мировых производственных мощностей, 13,7% мирового экспорта калийных удобрений. Беларусь владеет 9,1% общих и подтвержденных запасов солей в мире. Предприятие функционирует с 1962 года на базе Старобинского месторождения калийных солей, открытого в 1949 году.

Этажи для авто

Многоуровневые стоянки для автомобилей если и не растут в белорусской столице как грибы после дождя, то все чаще в последнее время вписываются в городской силуэт.

Вскоре появятся еще две — в центре мегаполиса, на улице Мясникова (вблизи железнодорожного вокзала, который сам недавно был новостройкой) и на северной столичной окраине — на улице Мирошниченко, что в микрорайоне "Зеленый Луг". До 1 сентября текущего года будут проведены конкурсы на право проектирования и строительства этих объектов. Соответствующее распоряжение издал Минский горисполком.

Агентство "Минск-Новости".

Колькі каштуе кватэра?

На сёння кошт тыпавой аднапакаёвай кватэры ў панельным дзевяціпавярховым доме Мінска складае 22—23 тысячы долараў, двухпакаёвай — 28—29 тысяч, трохпакаёвай — 33—34 тыс. долараў. Як паведаміў старшыня савета грамадскага аб'яднання "Беларуская асацыяцыя нерухомасці" Мікалай Прасталупаў, гэтыя сумы прыкладна на 4—5 тысяч долараў звыш аналагічных паказчыкаў на пачатак года.

Лавінія АРЭШКА.

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

В Стамбуле взорваны две гостиницы, погиб один человек

В результате двух одновременных взрывов в гостиницах Стамбула, где обычно останавливаются туристы из Восточной Европы и бывших советских республик, погиб один человек, пострадали не менее восьми. Представители полиции уже заявили, что взрывы осуществлены террористами. Взрывные устройства сработали около 2 часов ночи по местному времени в недорогих гостиницах Pars и Holiday Hotel в разных районах города. В первой за 10 минут до инцидента получили предупреждение о заложенном в номере взрывном устройстве. По данным турецких властей, на момент взрыва в гостинице Pars находились 37 постояльцев, в Holiday Hotel — 20. Позже еще два взрыва прозвучали на газозаправочной станции. Возникший пожар удалось локализовать, сообщает местное телевидение. Незадолго до третьего взрыва полиция также получила анонимное предупреждение, однако предотвратить теракт не удалось.

Белый дом уверен, что предотвратил теракты в США

В Белом доме уверены, что аресты террористов, произведенные за несколько последних дней в Пакистане, существенно помешали планам "Аль-Кайеды" совершить теракты против стратегических объектов в США. По словам Кондолизы Райс и Фрэнсис Таунсенд, в Белом доме хорошо осведомлены о готовящихся терактах, возможной целью которых является срыв выборов президента США 2 ноября 2004 года, и все необходимые меры безопасности уже предприняты. "Я абсолютно уверена, что мы предотвратили теракты в США", — заявила Таунсенд, советник президента Буша по внутренней безопасности. Вопрос заключается в том, предотвращены ли все теракты или только какая-то их часть, уточнила она.

Однако, по мнению экспертов газеты Los Angeles Times, конгрессмены США все еще подвергаются опасности. Информация о готовящихся на них покушениях была получена ФБР из компьютеров, конфискованных у арестованного 24 июля Мухаммада Наима Нур-Хана, одного из программистов "Аль-Кайеды". Из этих же компьютеров была получена информация о планах террористов совершить нападения на мировые финансовые центры в США. Кроме того, спецслужбы США объявили о том, что в компьютере Нур-Хана также были обнаружены дополнительные сведения. В частности, стало известно, что для совершения терактов будут использованы представительские лимузины, туристические вертолеты, а также скоростные катера в Нью-йоркской гавани.

Пять человек погибли при аварии реактора на японской АЭС

При аварии на японской АЭС "Михама" погибли 5 человек. Произошла утечка пара в турбинном цехе третьего реактора. Всего при аварии пострадали 11 человек. Как сообщает агентство Kyodo, все они были доставлены в больницу. По данным правительственного Агентства ядерной и промышленной безопасности, радиоактивного загрязнения за пределами станции не зафиксировано. АЭС "Михама" расположена в префектуре Фукуи в 320 километрах к северо-западу от Токио. Предполагается, что утечка пара была вызвана неполадками в системе вторичной циркуляции.

Самый серьезный инцидент на ядерном предприятии в Японии произошел в 1999 году. Тогда на заводе по обогащению урана в Токаимуре началась неконтролируемая цепная ядерная реакция. В результате двое рабочих погибли, а сотни местных жителей были облучены.

Мэр Нагасаки призвал США остановить гонку вооружений

Мэр Нагасаки Иттио Ито использовал свою речь на ежегодной церемонии памяти, посвященной 59-й годовщине атомной бомбардировки города, чтобы призвать американцев "осознать масштабы трагедии, причиненной ядерным оружием, и объединить усилия для полного ядерного разоружения".

Выступая в городском Парке Мира, где собрались 5400 человек, Ито критиковал США за сохранение ядерного арсенала в 10.000 боеголовок и проводимые испытания ядерного оружия. По его словам, "до тех пор пока лидирующая в мире сверхдержава будет находиться в зависимости от собственного ядерного оружия, гонку ядерных вооружений остановить невозможно", а радиация, содержащаяся в современном ядерном оружии, ничем не отличается от радиации бомбы, сброшенной на Нагасаки.

"Народ Америки должен осознать, что выживание человеческого рода недвусмысленно требует полной ликвидации ядерных вооружений. Пришло время, когда наши народы должны взяться за руки и вместе идти по пути мира и процветания", — сказал мэр Нагасаки.

Церемония памяти жертв атомной бомбардировки началась с минуты молчания ровно через 59 лет после того, как атомная бомба, названная в честь Уинстона Черчилля "Толстяк", была сброшена на город Нагасаки, который расположен на японском острове Кюсю. В результате бомбардировки погибли 74 тысячи человек, более 75 тысяч заболели лучевой болезнью.

Фотовзгляд

Фирма Peugeot открыла новое совместное предприятие в Китае.

Два рыбака занимаются любимым делом на отмели посреди Вислы в Варшаве.

В чужой монастырь... В Новой Зеландии не целуются, а трутся друг друга носами. Даже политики.

ЛЮБОПЫТНО

Гражданином США можно стать, съев червяка

В качестве приза одного из американских телешоу можно получить помощь в получении иммиграционной визы США. В июле испаноязычное телешоу "Gana la Verde" ("выиграй зеленую") стартовало на телеканале KRCA-TV Channel 62 в Лос-Анджелесе. Участники должны пройти различные испытания — съесть червяка из бутылки текилы, поймать свинью, вымазанную маслом, перепрыгнуть с грузовика на грузовик. Победитель шоу получает право на помощь юриста в получении "грин-кард" (так называют иммиграционную визу США) в течение года. Но само получение карты не гарантируется.

Представитель американских иммиграционных властей предупредила победителей шоу, что они не должны обольщаться. "Я не думаю, что мне уместно делать комментарии по поводу этого телешоу, но думаю, что оно дает людям ложную надежду", — заявила она. Многие из участников шоу уже имеют студенческие или рабочие визы. "Остальные, находящиеся в стране на нелегальном положении, предупреждены о риске", — заявил Ричард Шерман, юрист, представляющий продюсеров шоу. "Если Вы находитесь в стране на незаконном положении, то, вероятно, Вы бы не хотели, чтобы на Вас обращали внимание, — заявил Шерман. — Конечно, есть некоторый риск, что вами заинтересуется Министерство национальной безопасности, но я думаю, что у них и других дел достаточно".

В британских «поездах будущего» засорились туалеты

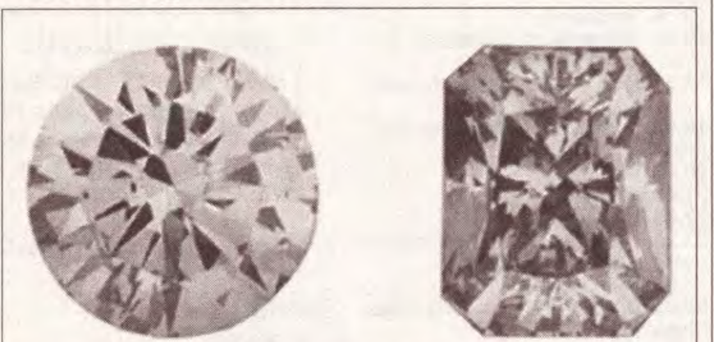

Британская компания Virgin Trains, которой принадлежит парк сверхскоростных поездов класса Pendolino, была вынуждена снять с линии в западной части страны пятую часть своих составов. Как пишет британское издание The Guardian, это связано с тем, что из-за неправильной работы компьютерной системы в вагонах в массовом порядке ломаются туалеты. Обычно отходы из уборных сбрасываются по команде электронной системы, которая фиксирует данные датчика, определяющего степень наполненности резервуара. Проблема состоит в том, что эта система не работает должным образом и не сообщает операторам о необходимости опустошить резервуар. В результате туалеты выходят из строя.

Представитель компании-производителя Alstom заявил: "Так как поезда Pendolino производятся по новой технологии, мы предполагали, что на начальном этапе у нас могут возникнуть технические проблемы". Следующая партия поездов должна выйти из производства через месяц. По словам производителей, к этому времени неполадки в электронной системе будут улажены.

Каждый поезд класса Pendolino стоит 11 миллионов фунтов и управляется 40 бортовыми компьютерами. Конструкция поезда позволяет сохранять скоростные качества даже в холмистой местности, которая встречается на уже проложенных линиях британских железных дорог. Таким образом, для новых поездов не потребовалось прокладывать дополнительное рельсовое полотно.

Из человеческих останков создан бриллиант

Компания LifeGem создала искусственный бриллиант из пепла, оставшегося после кремации человека. Драгоценности, сделанные из праха отца, будут носить его дочери. По словам главы английской компании LifeGem Дэвида Хэмпсона, часть кремированных останков — это выделяющийся углерод, который подвергается очистке и сжимается под большим давлением при температуре около 3000 градусов по Цельсию. В результате получается кристалл, который обработкой и полировкой доводят до алмазного блеска.

Первый драгоценный камень был сделан компанией из праха скончавшегося в апреле 2003 года от сердечного приступа англичанина Брайана Тенди. Бриллиант с бледно-желтым оттенком, который "получился" из Тенди, специалисты оценивают в 2250 фунтов (около 4150 долларов). Всего из тела умершего получено два больших камня и четыре маленьких. Их используют для изготовления ювелирных изделий, которые собираются носить вдова и дочери умершего.

"Мы долго об этом размышляли, — говорит 51-летняя вдова Тенди. — Ведь каждый бриллиант в своем роде уникален, он обладает индивидуальностью — точно так, как отец Гейл и Клэр. И это напоминание о своем отце они всегда и везде смогут носить с собой". Глава фирмы LifeGem высказал уверенность, что многие люди могут найти в этом утешение.

Более 70 нелегальных мигрантов спасены у берегов Италии

Более 70 нелегальных мигрантов были спасены экипажем грузового судна с дрейфующей у берегов Сицилии переполненной лодки. По меньшей мере еще 26 мигрантов умерли по пути. По словам спасенных, они были в море 9 дней, но около четверти из них умерли, и выжившие выбросили их тела за борт. По информации итальянских властей, лодка начала свое путешествие с берегов Ливии. На борту находились в основном граждане Судана, Сьерра-Леоне, Либерии и Кот-д-Ивуара.

Владимир Молчанов станет ведущим латвийского телеканала

Латвийский телеканал LTV 7 с 30 августа запускает информационно-развлекательную передачу на русском языке. Вести передачу будут одна из авторов программы "Бальзам на душу" Светлана Иванникова и известный российский журналист Владимир Молчанов, известный ведущий программ "До и после полуночи" и "Частная жизнь". Некоторые рубрики программы будут вести российские музыканты Левон Оганезов и Павел Кашин.

"Утро 7" будет построена по классической схеме утренней программы — в ней будет несколько рубрик, разделять которые будут информационные блоки и реклама. Авторы уже подготовили материалы для первых выпусков — взяли интервью у вице-мэра Риги Сергея Долгополова и баскетболистки Ульяны Семеновой.

Обнаружены пропавшие в Красном море дайверы из Европы

12 дайверов из Европы, пропавшие в Красном море около египетского курорта Эль Кузейр, обнаружены спасателями. По словам представителей египетской полиции, пропавшие люди были обнаружены в море военным вертолетом, подняты на борт одного из катеров и перевезены в Эль Кузейр, где, по предварительным данным, помещены в местную больницу. О состоянии их здоровья пока ничего не сообщается. Пять британцев, пять португальцев и два бельгийца пропали в субботу во время круиза на прогулочном катере. Они не поднялись на поверхность после погружения с аквалангом. В спасательной операции были задействованы 10 катеров и военный вертолет.

В Боснии найдено массовое захоронение

В окрестностях боснийского города Фока в одной из шахт найдено массовое захоронение, в котором находятся около 350 тел. Полагают, что останки, возможно, принадлежат мусульманам, которые в 1992 году исчезли из концентрационного лагеря, устроенного боснийскими сербами. На прошлой неделе в этом же районе была обнаружена могила меньших размеров, куда в свое время было сброшено более сотни трупов.

Представитель боснийской Комиссии по делам исчезнувших сказала, что эксгумация той могилы была затруднена тем, что она была завалена бетонными блоками. Город Фоча, находящийся в 70 км от Сараево, стал одним из первых городов, занятых боснийскими сербами в 1992 году. В ходе войны в 1992—1995 гг. около 400 человек бесследно исчезли из городской тюрьмы.

Аль-Садр может заморозить экспорт иракской нефти

Продвижение боевиков "Армии Махди" на юг может угрожать всей нефтяной промышленности Ирака. Такие опасения высказываются экспертами отрасли, официальные же лица заявляют о том, что в существующем положении нет ничего критического. По информации агентства "Рейтер", войска лидера иракских шиитов Моктады аль-Садра практически парализовали Басру, в которой сосредоточено множество нефтяных объектов. В городе закрыты магазины, а сотрудники большинства предприятий, в том числе и South Oil Company, не выходят на работу. "Я думаю мы справимся, потому что работающие на экспорт объекты вынесены за город. А персонал, обслуживающий трубопроводы и терминалы, выходит на работу", — заявил представитель компании.

Еўрапейскі Саюз: учора, сёння, заўтра

Што трэба ведаць пра ЕС

(Заканчэнне. Пачатак у №№139, 140, 142, 146.)

25. Для чаго быў створаны Канвент?

У *снежні 2001 г.* у Фінляндыі ў *Лаэкэне* быў заснаваны **Канвент па падрыхтоўцы будучыні Еўропы.** Ён павінен быў падрыхтаваць прапановы такога ўсталявання Еўропы, якое б спрыяла збліжэнню эканамічнага і палітычнага развіцця краін-удзельніц і новых членаў. Мэтай Канвента павінна была стаць рэформа інстытутаў і механізмаў дзеяння ЕС, а таксама падрыхтоўка Еўрапейскай канстытуцыі. Сярод 105 удзельнікаў Канвента — прадстаўнікі усіх 15 краін-удзельніц і 13 краін-кандыдатаў. Канвент павінен быў адказаць на наступныя пытанні, якія тычацца далейшага развіцця ЕС:

* падзел кампетэнцый паміж ЕС і краінамі-удзельніцамі;
* працэдура прыняцця рашэнняў ў пашыраным Еўрапейскім Саюзе;
* метад выбрання Еўрапейскага парламента;
* спрашчэнне ўстаноў, узмацненне пазіцый Еўрапейскай камісіі;
* ці належыць пашыраць агульнае кіраванне Саюза ў пытаннях вайсковых, сацыяльнай палітыкі, аховы здароўя;
* дэмакратызацыі;
* эфектыўнасці;
* руху да Еўрапейскай канстытуцыі.

Вынікі работы Канвента дакладзены на канферэнцыі ў Афінах у красавіку 2003 года, а 20 чэрвеня на саміце ЕС ў Салоніках старшыня Канвента Валеры Жыскар д'Эстэн перадаў кіраўнікам дзяржаў і ўрадаў ЕС праект Еўрапейскай канстытуцыі — фаліянт, які складаецца з 4 частак аб'ёмам у 300 старонак.

Вынікі дзейнасці Канвента абмяркоўваліся на Міжурадавай канферэнцыі, якая пачала працаваць 4 кастрычніка 2003 г. У працы канферэнцыі ўдзельнічалі прадстаўнікі ўрадаў 15 "старых" членаў ЕС і 10 краін-кандыдатаў (прадстаўнікі Балгарыі, Румыніі і Турцыі мелі статус назіральнікаў).

26. Якімі правамі і свабодамі валодаюць грамадзяне ЕС?

Грамадзянін ЕС валодае наступнымі **правамі**:

* правам свабодна перамяшчацца і пастаянна пражываць на тэрыторыі дзяржаў-ўдзельніц;
* актыўным і пасіўным выбарчым правам на выбарах у муніцыпальныя органы дзяржавы-ўдзельніцы, дзе ён пражывае, не з'яўляючыся грамадзянінам гэтай дзяржавы;
* актыўным і пасіўным выбарчым правам на выбарах у Еўрапарламент у дзяржаве-ўдзельніцы, дзе ён пражывае, не з'яўляючыся грамадзянінам гэтай дзяржавы;
* правам на дыпламатычную і консульскую абарону на тэрыторыі трэцяй дзяржавы, у якой яго краіна не мае ўласнага прадстаўніцтва;
* правам звароту з петыцыяй у Еўрапарламент па пытаннях кампетэнцыі апошняга;
* правам звароту ў органы ЕС на адной з афіцыйных моў Саюза і атрымання адказу на той жа мове.

27. Якія ўмовы ўступлення ў ЕС новых членаў?

У канцы 90-х гадоў у склад Еўрапейскага Саюза ўваходзіла 15 краін. Разам з тым многія еўрапейскія дзяржавы афіцыйна заявілі аб сваім жаданні далучыцца да інтэграцыйных працэсаў у межах ЕС. Вось гэтыя краіны і даты падачы імі заявак на ўступленне ў ЕС:

14.04.87 г.	Турцыя
03.07.90 г.	Кіпр
16.07.90 г.	Мальта
31.03.94 г.	Венгрыя
05.04.94 г.	Польшча
22.06.95 г.	Румынія
27.06.95 г.	Славацкая Рэспубліка
13.10.95 г.	Латвія
24.11.95 г.	Эстонія
08.12.95 г.	Літва
14.12.95 г.	Балгарыя
17.01.96 г.	Чэшская Рэспубліка
10.06.96 г.	Славенія

Прыняцце новых членаў у Еўрапейскі Саюз засноўваецца на артыкуле 49 Дагавора аб Еўрапейскім Саюзе, у адпаведнасці з якім кожная з еўрапейскіх краін можа стаць членам ЕС. Гэта тычыцца і Беларусі пры ўмове адпаведнасці крытэрыям прыёму.

У 1993 г. Еўрапейскі савет распрацаваў умовы ўступлення ў ЕС новых членаў (так званыя *капенгагенскія крытэрыі*). Згодна з імі кожная краіна-кандыдат павінна мець:

* стабільныя інстытуты, гарантуючыя дэмакратыю, верхавенства закона, ("празрыстая" дэмакратыя);
* забяспечваць гарантыі правоў чалавека і абароны меншасцяў;
* функцыянуючую рыначную эканоміку і здольнасць саўладаць з канкурэнцыяй і сіламі рынка ў межах Саюза;
* здольнасць прыняць на сябе абавязкі па членстве (acquis communautaire, г.зн. заканадаўства Саюза), уключаючы прыхільнасць да мэтаў палітычнага, эканамічнага і валютнага саюза; мець заканадаўства і канстытуцыйныя стандарты, якія б адпавядалі заканадаўству і канстытуцыйным стандартам ЕС.

Зыходзячы з гэтых крытэрыяў была вызначана група краін, якія ў першую чаргу рыхтаваліся ўвайсці ў склад ЕС. Гэта — Венгрыя, Кіпр, Польшча, Славенія, Чэхія, Эстонія. Латвія, Літва, Мальта, Славакія.

Да наступнай групы, тэрмін падрыхтоўкі якіх вызначаны, як значна больш працяглы, адносяцца Балгарыя, Румынія, Харватыя.

28. Якія бліжэйшыя перспектывы Еўрапейскага Саюза?

У канцы 2000 г. у Ніцы адбылася канферэнцыя на вышэйшым узроўні краін-членаў ЕС. Галоўнае пытанне было звязана з пашырэннем Саюза. Гэтае пытанне было вырашана станоўча і былі нават унесены змяненні ў колькаснае прадстаўніцтва краін-членаў у органах ЕС у сувязі з прыняццем новых членаў. Аднак больш канкрэтныя рашэнні ў гэтым сэнсе былі прыняты на сустрэчы лідэраў краін ЕС у Капенгагене ў снежні 2002 г. Была дасягнута згода аб тым, што з 1 мая 2004 г. у склад ЕС увойдуць наступныя 10 краін: *Венгрыя, Кіпр, Латвія, Літва, Мальта, Польшча, Славакія, Славенія, Чэхія, Эстонія.*

16 красавіка 2003 г. у Афінах (Грэцыя) адбыўся саміт лідэраў ЕС, які ўхваліў прыём новых членаў. Пасля саміта ва ўсіх краінах-кандыдатах, акрамя Кіпра, дзе рашэнне аб уваходжанні ў ЕС ратыфікавана парламентам, прайшлі нацыянальныя рэферэндумы. Грамадзяне ўсіх краін-кандыдатаў выказаліся за сумесную еўрапейскую будучыню іх краін.

1 мая 2004 г. пасля доўгай працэдуры праверкі на адпаведнасць капенгагенскім крытэрыям урэшце адбылося самае буйное пашырэнне ЕС. Агульная колькасць краін-удзельніц павялічылася да 25, а колькасць насельніцтва — да 455 мільёнаў чалавек. Унутраны валавы прадукт ЕС пасля пашырэння склаў амаль 10.000 млрд. еўра.

Пасля пашырэння значна павялічылася палітычная, эканамічная і геаграфічная вага Еўрапейскага Саюза на кантыненце і ў свеце. Пашырэнне дало новы штуршок намаганням па набліжэнні да ЕС новых краін-суседзяў, а гэта — 385 млн. жыхароў Беларусі, Расіі, заходніх краін СНД, Паўднёвага Міжземнамор'я, узмацніла зацікаўленасць ЕС ва ўмацаванні адносін з новымі суседзямі.

Стымулы для рэформ, якія з'явіліся з перспектывай членства, аказаліся вельмі моцныя — пашырэнне было, бясспрэчна, найбольш магутным рычагом знешняй палітыкі ЕС.

Можна сказаць, што пашырэнне ЕС 1 мая 2004 г. азначае канчатковае пераадоленне ялцінскіх рашэнняў 1945 г. аб фактычным раздзеле Еўропы на ўсходнюю і заходнюю.

Румынія і Балгарыя аднесены да другой хвалі. Іх час прыйдзе хутчэй за ўсё ў *2007 годзе.* Мяркуюць, што час *Харватыі* прыйдзе не раней 2010 года. Яшчэ пазней, прыблізна ў 2014 годзе, у склад Еўрапейскага Саюза, магчыма, будзе ўключана і Турцыя.

Аднак на самай справе ўсякае рашэнне аб далейшым пашырэнні ЕС выклікае дыскусію на тэму канчатковых геаграфічных межаў ЕС. У гэтай дыскусіі кожная краіна-кандыдат можа заявіць аб сваёй пазіцыі.

Безумоўна, такімі часовымі абмежаваннямі не будзе абцяжарана ўступленне ў ЕС *Ісландыі, Швейцарыі ці Нарвегіі* — калі яны калі-небудзь пажадаюць гэта зрабіць, працэдура іх прыняцця не складзе цяжкасцяў. Гэтымі краінамі не абмежаваны рамкі магчымага пашырэння ЕС.

На жаль, існуе вельмі невялікая верагоднасць таго, што членамі ЕС у бліжэйшыя дзесяцігоддзі стануць *Расія, Беларусь, Украіна ці Малдова,* не кажучы ўжо пра краіны Закаўказзя. Хутчэй за ўсё наш час надыдзе не раней 2020 года. Але Беларусь можа стаць членам агульнаеўрапейскага дома і раней — важна толькі зараз рашуча сказаць аб гэтым і прыняць усе захады для рэфарміравання эканомікі і дэмакратызацыі грамадскага жыцця.

Укладальнікі: П. Шупляк, М. Адамовіч.

ДАДАТАК

1. Вынікі выбараў у Еўрапейскі парламент 13 чэрвеня 2004 г.

Еўрапейская народная партыя (EPP-ED)	268
Партыя еўрапейскіх сацыялістаў (PES)	199
Еўрапейская ліберальная, дэмакратычная і рэфармісцкая партыя (ELDR)	88
Еўрапейскія аб'яднаныя левыя/Паўночныя аб'яднаныя левыя (EUL/NGL)	41
Зяленыя/Еўрапейскі свабодны альянс (Greens/EFA)	42
Саюз Еўропы нацый (UEN)	27
Еўропа дэмакратыі і разнастайнасці (EDD)	33
Незалежныя	33
Усяго:	731

2. Колькасць галасоў, якія будуць мець у Савеце міністраў краіны-ўдзельніцы ў адпаведнасці з рашэннем канферэнцыі ў Ніцы. У дужках — становішча да Ніцы.

Германія	29 (10)
Вялікабрытанія	29 (10)
Францыя	29 (10)
Італія	29 (10)
Іспанія	27 (8)
Нідэрланды	13 (5)
Грэцыя	12 (5)
Бельгія	12 (5)
Партугалія	12 (5)
Швецыя	10 (4)
Аўстрыя	10 (4)
Данія	7 (3)
Фінляндыя	7 (3)
Ірландыя	7 (3)
Люксембург	4 (2)

3. Колькасць галасоў у Савеце міністраў, якія, па рашэнні ў Ніцы, будуць мець новыя члены Саюза.

Польшча	27
Чэхія	12
Венгрыя	12
Славенія	4
Эстонія	4
Кіпр	4
Мальта	3
Румынія	14
Балгарыя	10
Славакія	7
Літва	7
Латвія	4

4. Колькасць месц у Еўрапейскім парламенце, запланаваных у Ніцы для цяперашніх членаў ЕС. У дужках — становішча да Ніцы.

Германія	99 (99)
Вялікабрытанія	72 (87)
Францыя	72 (87)
Італія	72 (87)
Іспанія	50 (64)
Нідэрланды	25 (31)
Грэцыя	22 (25)
Бельгія	22 (25)
Партугалія	22 (25)
Швецыя	18 (22)
Аўстралія	17 (21)
Данія	13 (16)
Фінляндыя	13 (16)
Ірландыя	12 (15)
Люксембург	6 (6)

5. Колькасць месц у Еўрапарламенце, запланаваных у Ніцы для новых членаў.

Польшча	50
Румынія	33
Чэхія	20
Венгрыя	20
Балгарыя	17
Славакія	13
Літва	12
Латвія	8
Славенія	7
Эстонія	6
Кіпр	6
Мальта	5

Храналогія важнейшых падзей

1929 г. верасень — заклік міністра замежных спраў Францыі А. Брыяна да ўстанаўлення федэральных сувязяў паміж еўрапейскімі краінамі (ідэя пан-Еўропы).

1945 г., верасень — Уінстан Чэрчыль прапанаваў стварыць Злучаныя Штаты Еўропы.

1948 г., сакавік — падпісанне Брусельскага дагавора, афарміўшага Заходні саюз.

1949 г., май — створаны Савет Еўропы (СЕ)

1951 г., 18 сакавіка — падпісанне дагавора аб стварэнні Еўрапейскага аб'яднання вугалю і сталі (ЕАВС).

1952 г., 27 мая — падпісаны дагавор аб стварэнні Еўрапейскай абарончай супольнасці (ЕАС).

1954 г., жнівень — парламент Францыі не ратыфікаваў дагавор аб ЕАС.

1955 г., май — стварэнне Заходнееўрапейскага саюза (ЗЕС).

1957 г., сакавік — падпісанне ў Рыме дамоўленасцяў аб стварэнні ЕЭС і Еўратама.

1960 г., 4 студзеня — створана Еўрапейская асацыяцыя свабоднага гандлю (ЕАСГ).

1973 г., 1 студзеня — далучэнне Вялікабрытаніі да ЕЭС.

1978 г., 16 лютага — увядзенне тэрміну — Еўрапейская супольнасць.

1985 г. — падпісанне Шэнгенскіх пагадненняў.

1986 г., люты — падпісанне Адзінага Еўрапейскага акта (АЕА).

1992 г., 7 лютага — падпісанне Маастрыхцкага дагавора.

1993 г. — распрацаваны ўмовы ўступлення ў ЕС новых членаў.

1993 г., 1 лістапада — уступленне Маастрыхцкага дагавора ў сілу. Стварэнне Еўрапейскага Саюза (ЕС).

1994 г. — стварэнне Еўрапейскай эканамічнай зоны.

1997 г. — уключэнне Шэнгенскіх пагадненняў у прававую сістэму ЕС.

1997 г. — падпісанне Амстэрдамскага дагавора.

1999 г. — увядзенне адзінай еўрапейскай валюты "еўра" пры разліках па безнаяўных плацяжах.

2001 г., люты — канферэнцыя на вышейшым узроўні краін — членаў ЕС у Ніцы. Падпісанне Ніцкага дагавора.

2002 г., 1 студзеня — увядзенне манет і банкнот "еўра" для наяўных разлікаў.

2002 г., снежань — канферэнцыя на вышэйшым узроўні краін — членаў ЕС у Капенгагене.

2003 г., красавік — канферэнцыя ў Афінах, якая зацвердзіла пашырэнне ЕС.

2004 г., 1 мая — пашырэнне ЕС.

2004 г., 10—13 чэрвеня — выбары ў Еўрапарламент.

ЗА КАДРАМ

«Каменская» на вуліцы Валадарскага

Журналіст «Народнай волі» пабывала на начных здымках вядомага серыяла

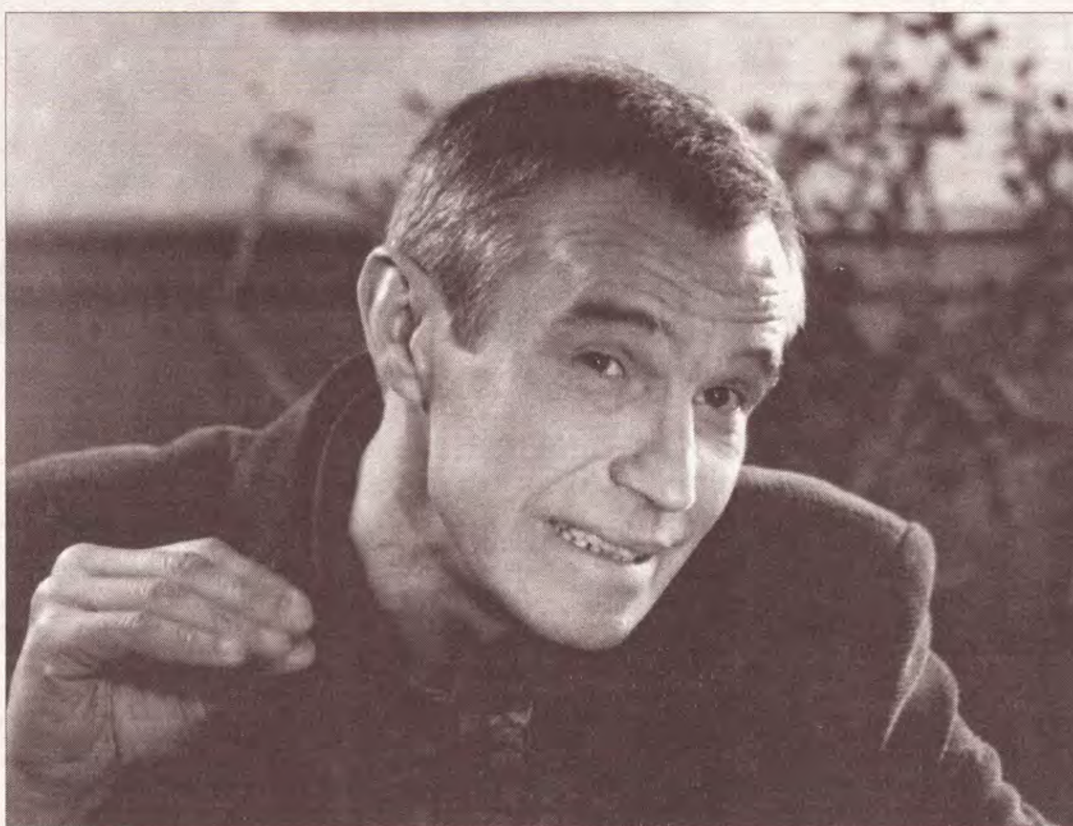
Як толькі я даведалася аб тым, што серыял "Каменская-4" зноў здымаюць у Мінску, адразу ж вырашыла апынуцца на здымачнай пляцоўцы і на ўласныя вочы пабачыць, што там адбываецца, выявіць, якія сакрэты рыхтуе нам чарговая частка вядомага дэтэктыўнага серыяла.

Здымачную групу я знайшла а палове дванаццатай гадзіны ночы на вуліцы Валадарскага. Праца ішла поўным ходам. Зрэдку толькі выпадковыя прахожыя з цікавасцю касіліся на пераапранутых акцёраў і вялікую колькасць народу, што знаходзілася навокал. Здымалі нейкую сцэну. Я прыглядзелася: нікога са славутых зорак кіно не ўбачыла. Вырашыла чакаць альбо саму Каменскую, ролю якой выконвае актрыса ***Алена Якаўлева****, альбо маёра Караткова — артыста тэатра "Современник"* ***Сяргея Гармаша.*** *Амаль паўтары гадзіны я правяла на здымачнай пляцоўцы і зразумела, што здымаць кіно зусім не так лёгка, як здаецца на першы погляд. На адну сцэну прыходзіцца як мінімум па тры дублі, а калі яна складаная ці справа ў пэўным труку, то колькасць дубляў можа значна павялічыцца.*

Постаць галоўнага рэжысёра яскрава вылучалася на фоне астатніх. Толькі ад яго каманды залежала, працягваць здымкі пэўнай сцэны ці перайсці да наступнай. Дарэчы, цяпер рэжысёрам-пастаноўшчыкам "Каменскай" працуе не ***Юрый Мароз****, а* ***Аляксандр Аравін****. Ён ветліва адказаў на ўсе мае пытанні. Засталося толькі дачакацца майго любімага акцёра* ***Сяргея Гармаша,*** *які абяцаў прыйсці на здымачную пляцоўку ў дзесяць гадзін вечара. Ужо было дзе гадзіны ночы, а яго ўсё не было... Як патлумачыў мне пазней сам артыст, ягоную сцэну перанеслі на больш позні час і яму няма чаго было рабіць на здымачнай пляцоўцы.*

Чакаць было нялёгка. Шчыра кажучы, я крыху хвалявалася. Усё ж такі ён не проста суразмоўца, але і мой любімы акцёр, пазнаёміцца з якім я марыла ўжо даўно. Калі стома ўзяла сваё, і, здавалася, што чакаць ужо няма ніякага сэнсу, ён нарэшце з'явіўся. Да мяне падышла памошніца галоўнага рэжысёра і паведаміла, што Сяргей Леанідавіч ужо рыхтуецца да здымкаў.

Размова з артыстам адбылася падчас яго падрыхтоўкі да выхаду на здымачную пляцоўку. Пакуль Гармаша грыміравалі, я задавала яму свае пытанні.

— У нашай краіне многія людзі творчых прафесій знаходзяцца ў цяжкім матэрыяльным становішчы, амаль на мяжы выжывання. Раскажыце, як у гэтым сэнсе адчуваюць сябе расійскія акцёры?

— Думаю, што на перыферыі ў Расіі такая ж сітуацыя, як і ў Беларусі. У Маскве яна адрозніваецца, бо акцёры могуць зарабляць, здымаючыся ў рэкламе. Сёння здымаюць шмат поўнаметражных фільмаў і серыялаў, дзякуючы чаму ў акцёраў ёсць праца. Аднак на перыферыі Расіі акцёры знаходзяцца ў жудасных умовах..

Крыўдна, што беларуская кінастудыя, якая мае багацейшую гісторыю, якая падчас існавання СССР стварала шэдэўры кіно, знаходзіцца ў цяжкім стане. Я лічу, што ў Беларусі шмат таленавітых акцёраў і рэжысёраў.

— Ведаю, што Вы сябруеце з некаторымі беларускімі артыстамі...

— Так, мой бліжэйшы сябар — былы аднакурснік Анатоль Кацянёў. Ён жыве ў Мінску, а працуе ў Маскве. Вельмі добра ведаю Уладзіміра Гасцюхіна і проста схіляю галаву перад яго талентам і акцёрскім майстэрствам. Я лічу яго вялікім акцёрам сучаснасці. Да таго ж добра ведаю Бяспалава, Юрчынковых і іншых. Мінск — горад багаты на добрых акцёраў. Гавару гэта адкрыта і сумленна.

— Ёсць меркаванне, што многім расійскім серыялам не хапае прафесіяналізму. "Каменскую" можна назваць класным серыялам ва ўсіх сэнсах гэтага слова?

— Аднолькавага нічога не існуе. І гэта натуральна, калі адны серыялы лепшыя за іншыя. Гэта датычыцца і акцёрскага майстэрства і рэжысёрскага прафесіяналізму. На тое і існуе канкурэнцыя, каб адны серыялы атрымлівалі эфір на больш рэйтынгавых каналах, а другія — займалі ніжэйшыя ступені. Аднак не трэба забываць аб прычынах такой з'явы. Да іх адносіцца ў першую чаргу рознае фінансаванне стужак... Напрыклад, "Каменскую" я лічу прафесійна зробленым серыялам.

— Дарэчы, раскажыце, што адбываецца ў новай "Каменскай" з Вашым героем маёрам Каратковым?

— Зыходзячы з таго, што характар майго героя адрозніваецца зменлівасцю, то перамены адбыліся ў першую чаргу ў яго прыватным жыцці. У Караткова з'яўяцца новыя знаёмствы, новыя захапленні, часам не вельмі карысныя.

— Кажуць, што за ўдзел у "Каменскай" артыстам плацяць вельмі вялікія ганарары...

— Гэта некарэктнае пытанне. Я, як і Вы, атрымліваю грошы за сваю працу.

— Але ж Вы гэтай восенню здымаецеся не толькі ў "Каменскай"...

— Я збіраюся зняцца ў вялікім тэлевізійным серыйным праекце "Мёртвыя душы". Гэта даволі арыгінальны сцэнарый, зроблены па матывах "Мёртвых душ", "Рэвізора", "Шынелі", "Старасвецкіх памешчыкаў" і іншых твораў Гогаля. Аўтары сцэнарыя Арабаў і Лунгін аб'ядналі іх у адным праекце. Сцэнарый мне вельмі спадабаўся. Праца над праектам пачынаецца ў кастрычніку. Да таго ж я заканчваю работу ў праекце Уладзіміра Хаціненкі "Гибель империи". Праект Сяргея Салаўёва "Анна Каренина", у якім я выконваў ролю Левіна, пакуль прыпынены па вытворчых прычынах.

— Скажыце, а са сваімі калегамі па "Каменскай" Вы падтрымліваеце адносіны па-за межамі здымачнай пляцоўкі?

— У асноўным мы сустракаемся на здымачнай пляцоўцы. Іншы раз падставай для сустрэч могуць стаць нейкія ўрачыстасці і святы.

— А як Вы праводзіце вольны ад "Каменскай" час?

— Чытаю літаратуру. Цікаўлюся як рускай, так і замежнай. Аднак перавагу аддаю рускай класіцы. Любімы пісьменнік — Фёдар Дастаеўскі. Адсочваю навінкі. Напрыклад, нядаўна адкрыў аўтара, якога не ўсе ведаюць, але ён карыстаецца папулярнасцю ў Маскве — Павел Санаеў. Зараз перачытваю раман Эміля Жара "Усё жыццё наперадзе", які чытаў тры гады таму. Відаць, наш тэатр хутка пачне працаваць над спектаклем па ягоным творы.

— Якія месцы ў Мінску Вам падабаецца наведваць больш за ўсё?

— Мне падабаецца шпацыраваць па праспекце Скарыны, часта наведваю свае любімыя кафэ "Блюз" і "Бізэ". Наогул, у Мінску я адпачываю ад Масквы, таму што гэты горад мае іншыя рытм, энергетыку, атмасферу. Тут усё намнога спакайней. Да таго ж усе бытавыя праблемы застаюцца дома. Я люблю Мінск, працую тут з 1998 года. Пяць гадоў таму здымаўся тут у кінастужцы "Прыхільнік". З тых часоў сталіца Беларусі — адзін з маіх любімых гарадоў.

Асабістая справа

Сяргей Леанідавіч Гармаш нарадзіўся 1 верасня 1958 года ў Херсоне (Украіна). У 1984 годзе скончыў школу-студыю Маскоўскага Мастацкага акадэмічнага тэатра імя Горкага, дзе займаўся ў майстэрні М.Тарханава. У тым жа годзе стаў акцёрам маскоўскага тэатра "Современник".

У кіно артыст дэбютаваў у 1984 годзе ў фільме "Атрад". Выконваў ролі ў такіх фільмах, як "Время танцора", "Ворошиловский стрелок", "В стреляющей глуши", "Любовник", "Карусель на базарной площади", "72 метра".

Жанаты. Жонка Іна таксама працуе ў тэатры "Современник". Мае дачку Дар'ю і сабаку Кацю.

Сваёй лепшай якасцю лічыць ляноту.

Не любіць кватэр з нізкімі столямі.

Курыць цыгарэты "Мальбара".

Не можа жыць без смятаны (абавязкова заказвае яе ва ўсіх рэстаранах нават да тых страў, да якіх яна зусім не падыходзіць).

ЭКСКЛЮЗИВ

В новых сериях Анастасия Каменская едва не разведется с мужем

— Всю интригу "Каменской-4" раскрывать не буду, — говорит режиссер-постановщик "Каменской-4" Александр Аравин. — Скажу только, что отношения главной героини с мужем подвергнутся определенным испытаниям. В одной из серий фильма в жизни Каменской появится Галл, один из героев, с которым Анастасии уже приходилось пересекаться раньше.

Сами понимаете, когда новый режиссер берется снимать продолжение какого-либо фильма, всегда что-то меняется. Хотя, привнося новое, я стараюсь сохранить весь колорит и стилистику предыдущих частей.

У меня хорошие отношения со съемочной группой. Со многими из них, я имею в виду минчан, работал на съемках фильма "Тайга: курс выживания".

— На Ваш взгляд, "Каменская" еще не надоела зрителям?

— Показ третьей части фильма убедил в том, что зрители еще не устали от нее и с нетерпением ждут продолжения. Интерес к сериалу пока не ослабевает.

Съемки "Каменской-4" закончатся только в ноябре этого года. А премьера состоится либо в конце следующего сезона, либо еще позже. Работы предстоит еще достаточно много.

— Сколько времени Вы проводите на съемочной площадке?

— Мы работаем по 12 часов в сутки. Иногда и больше. Утром начинаем и ночью заканчиваем. Поэтому в Минске у меня очень мало свободного времени. Съемки, съемки и еще раз съемки. Как только удается вырваться из этого жесткого графика, еду домой, в Москву. Например, сегодня мне даже спать не придется, так как я улетаю в Москву на перезапись фильма "Красная капелла".

— "Красная капелла"— это Ваш новый фильм?

— Да, он появится на экранах уже в этом сезоне.

— Что бы Вы пожелали белорусским зрителям, поклонникам "Каменской"?

— Получить удовольствие от просмотра очередной части фильма. И вообще, хотелось бы, чтобы белорусы смотрели больше хороших сериалов, потому что уровень многих российских сериалов не соответствует тем возможностям, которые предоставляются при съемке. Зачастую не хватает тщательности в разработке характеров и интриг, в технике съемки. Однако хочу подчеркнуть, что сегодня есть все возможности для съемок профессиональных сериалов, которые абсолютно ни в чем не уступают западным фильмам.

— Откройте секрет: Анастасию Каменскую в новом сериале убьют, или зрители могут надеяться на продолжение сериала?

— Это будет полностью зависеть от рейтинга фильма. Если интерес к нему не угаснет, можно будет говорить о "Каменской-5"...

Ольга БЕЛАЯ.

БЫВАЕТ И ТАКОЕ

Алименты на собаку

Домашние животные страдают при разводе хозяев, как дети, решил судья Доналд Ли из города Варбург, и постановил: разведенный супруг Кен Дункан должен ежемесячно выплачивать бывшей жене Барбаре 200 канадских долларов (150 долларов США) на содержание четырехлетнего сенбернара, оставшегося жить с ней.

Кроме того, судья обязал его выплатить 2 тысячи долларов за те месяцы, когда он уже не жил в семье и не принимал участия в содержании собаки. Учитывая размеры пса, судья посчитал сумму вполне разумной. "На уход и кормление сенбернара уходит гораздо больше денег, чем на содержание маленькой собачки", — написал он в постановлении. В результате "собачьи алименты" составили почти треть той суммы, которую Дункан платит на свою дочь.

При этом суд не предоставил бывшему хозяину право видеться с собакой. "Я так скучаю по ней, — жаловался он местной газете, — не могу смотреть кино, если там есть сенбернар".

В Китае пройдет необычный конкурс красоты

В Китае пройдет первый в мире конкурс "Мисс пластическая хирургия". Принять в нем участие сможет любая девушка. Главный критерий отбора — "неузнаваемость" участницы после пластической операции.

Как сообщает РИА "Новости", идея провести подобный конкурс у организаторов родилась после того, как одна из претенденток на звание "Мисс" на традиционном конкурсе красоты была дисквалифицирована по причине пластической коррекции лица.

Ежегодно китаянки на пластические операции тратят более 20 миллиардов юаней.

Два километра пивных ларьков

В Берлине прошел традиционный 8-й Международный фестиваль пива, сообщает ИТАР-ТАСС. На протяжении двух километров вдоль центральной улицы Восточного Берлина — Карл-Маркс-аллее — были установлены фестивальные пивные ларьки. В них можно было отведать более полутора тысяч сортов пива, произведенных почти на 200 пивоваренных заводах во многих странах мира, в том числе и в России.

Любимая машина европейцев

Согласно данным немецкого автомобилестроительного концерна Volkswagen, производимый им Golf является "любимой машиной европейцев". За первые 6 месяцев 2004 года в Европе было продано 278.087 различных моделей этой машины (за аналогичный период 2003 года — 236.888). Особой популярностью Golf пользуется в Германии, Великобритании, Франции и Испании. Лучше всего продается четырехдверный Golf 1.9 TDI.

Лепш за ўсё мужчын прычэсваюць у «Чарадзеі»

Да такой высновы прыйшлі на конкурсе цырульнікаў, што днямі праходзіў у сталічным салоне прыгажосці "Александрына".

Сярод цырульнікаў выбіралі лепшага майстра мужчынскай і жаночай прычосак.

У цэлым у конкурсе прынялі ўдзел 30 прадстаўнікоў з розных прыватных салонаў і цырульняў Мінска.

Конкурс прайшоў у два этапы: штодзённая тэхнічная прычоска і класічная стрыжка і ўкладка. На падрыхтоўку першага віду прычоскі ўдзельнікам адводзілася 20 хвілін. У другім туры цырульнікі працавалі над сваімі творамі каля гадзіны.

Самых лепшых адабралі пяць членаў журы на чале з суддзёй міжнароднай катэгорыі **Канстанцінам Вайцюхоўскім**. Пераможцамі сталі **Наталля Гайдукевіч** *(ААА "Усход")* у намінацыі *"лепшая жаночая прычоска"* і Вольга Якубовіч *(ААА "Чарадзей")* у намінацыі *"лепшая мужчынская прычоска"*. Пераможцы атрымалі дыпломы і падарункі.

Вольга БЕЛАЯ.

11

жнівень

СЕРАДА
Усх. 5.41 Зах. 20.48
Даўж. дня 15.07
Апошняя квадра
8 жніўня

125 гадоў з дня нараджэння Ц.Л. Даўгапольскага (1879—1959), яўрэйскага пісьменніка

На сцэне свята і ў зале свята,

калі танцуе народны ансамбль «Прыпяць» заўзята

Старажытная зямля Кірылы Тураўскага, багатая сваімі працавітымі і таленавітымі людзьмі, — гэта край, дзе буслы вольна і бязбоязна ходзяць па вуліцах і жывуць нават на даху будынка Савета дэпутатаў. Гэта край, дзе беражліва ставяцца да народнай мудрасці абрадаў, песень, танцаў нашых продкаў, даюць ім новае жыццё.

40 год таму ў гэтых мясцінах на Жыткаўшчыне нарадзіўся адметны танцавальны гурт, які хутка стаў любімы не толькі сярод землякоў і атрымаў ганаровую назву народны. Шматлікія паездкі па вёсках палескай глыбінкі, а потым і за межы Беларусі, у далёкія краіны свету, засведчылі, як цэніцца паўсюль сапраўднае мастацтва, што зззяе незамутнёнымі фарбамі беларускага фальклору. Мяняюцца ўдзельнікі ансамбля, перадаючы эстафету малодшаму пакаленню тураўцаў, і тыя, як бусляняткі, падымаюцца ўгору, упэўнена машучы крыламі. І так — на працягу сарака гадоў — гурт толькі маладзее ў несупынным творчым пошуку і росце.

Успамінае першая ўдзельніца калектыву **Валянціна Балбуцкая-Карась:** *Для нас, тады яшчэ малых, стварэнне ансамбля было нечым незвычайным. І хоць ногі балелі — рэпеціравалі ж у кірзавых чобатах, але так хацелася танчыць паказаныя мясцовымі бабулямі танцы, што мы аж проста ірваліся "ў бой".*

Галіна **Забеліч-Шруб:** *Баялiся, не дай Бог, спазніцца хоць на хвіліну... У мяне ўжо ўнукі свае, але "Прыпяць" і цяпер не кідаю, танцую і спяваю ў хоры разам са сваім мужам Іванам Архіпавічам. Ён быў першы канцэртмайстар у ансамблі, там мы і пакахаліся.*

Таццяна Сяргейчык: *Кожны год еду разам з дзецьмі ў родны Тураў з Санкт-Пецярбурга і з задавальненнем танцую ў ансамблі. Гэта шчасце — выходзіць на сцэну, каб радаваць людзей.*

Я меў гэтае шчасце — стаяць ля вытокаў вядомага калектыву. Шмат гадоў працаваў там. І зараз сустракаемся з былымі артыстамі як родныя, блізкія людзі. Дзеці іх танцуюць у розных ансамблях, але з аднолькавай пашанай ставяцца да багаццяў беларускай народнай творчасці.

На нядаўнім святце ў гонар саракагоддзя ансамбля "Прыпяць" былыя і цяперашнія артысты разам з усімі тураўцамі заклалі Алею памяці, а па Прыпяці ля славутага помніка Кірылу Тураўскаму паплыў фальклорны паром з песнямі і танцамі. У тыя дні народнае гулянне ішло па ўсёй акрузе — танцавалі і спявалі на спецыяльных пляцоўках і проста на вуліцах. Ну і віхурыла тураўская полька!

Мікола КОТАЎ, фальклярыст.

На здымках: *адзін са стваральнікаў ансамбля "Прыпяць" балетмайстар Мікола Котаў; палескія прыгажуні плывуць на сустрэчу з гледачамі.*

Среда, 11 августа

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 12,00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
07.05 "Хам". Сериал.
08.25 "Сумаревы. Откровения души". Док.фильм.
09.10, 19.00 "Спрут". Сериал.
10.10, 20.00 "Тайны следствия". Сериал.
11.00, 17.20 "Богатые и знаменитые". Сериал.
11.55 "100 шагов к Олимпу".
12.10 "Общественная безопасность".
12.25 "Марсиане, убирайтесь домой". Комедия.
13.50 "Судьба человека".
14.15 "На перекрестках Европы".
15.15 "Наши самые прекрасные каникулы". Сериал.
16.00 "Пятнадцатилетний капитан". Худ.фильм.
18.30 "Кстати".
21.00 "Панорама".
21.50 "Специальный репортаж".
22.00 "Какая чудная игра". Трагикомедия.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 23.10 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05, 19.05 "Клон". Сериал.
09.55, 18.10 "Дом". Реалити-шоу.
10.45 "Не только о футболе".
11.05 "Дисней-клуб". "Лило и Стич".
14.45 "Идолы".
15.10 "Следствие ведут знатоки". "Третейский судья". Сериал.
16.05 "Женщины в любви". Сериал.
17.00 "Слабое звено".
20.00 "Время".
21.05 "Черный ворон". Сериал.
22.05 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
23.25 "Городские легенды". Триллер.

РОССИЯ

07.45, 17.05 "Бедная Настя". Сериал.
08.45, 19.55 "Каменская-2". Сериал.
09.50, 22.20 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 19.30, 22.00 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Возвращение Будулая". Сериал.
11.55, 21.05 "Марш Турецкого-2". Сериал.
16.10 "Агентство "Золотая пуля". Сериал.
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!"
22.35 "Над темной водой". Комедия.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00 Новости.
08.10 "Площадь искусств". Хор Михаила Турецкого.
08.35, 22.15 "На всю оставшуюся жизнь". Мелодрама.
09.50 "Сад мечты".
10.20 "Ералаш".
10.25, 21.15 "Тайны Ниро Вульфа". Сериал.
11.15, 18.20 "Между нами, женщинами". Тележурнал.
11.35, 18.40 "Подросток". Драма.
12.55 "Один день на природе". Док.сериал.
13.20 Мультфильмы.
14.10 "Приключения в затерянном мире". Мультсериал.
14.35 Мультфильм.
15.05 "Не зевай!"
15.15 "Нежный возраст". Сериал.
15.40 "Стратегии животных".
16.30 "Росчерк времени".
16.45 "Остров надежды и любви". Спектакль.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Кулинарный поединок".
10.20 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино".
16.30 "Охота на Золушку". Сериал.
17.35 "Протокол".
18.40 "Москва, Центральный округ". Сериал.
19.50 "Я все решу сама". Сериал.
21.00 "Страна и мир".
21.35 "Иллюзия убийства". Сериал.

СТВ+RenTV

06.35, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.45 "Утро столицы".
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.05, 20.10 "Минск и минчане".
08.15, 23.10 "Технология".
08.25, 20.35 "Автопанорама".
08.45 "Закон и криминал".
09.00 "Рыцари света". Мультсериал.
09.25 "Конец романа". Мелодрама.
11.10 "Безумный мир". Док.фильм.
12.00 "Час суда".
12.45 "Горячий лед".
13.00 "Русская Атлантида". Док.фильм.
13.50, 18.30 "NEXT-3". Сериал.
14.45 "ОБЖ, или Отыскать билеты живо". "ОБЖ, или Обыкновенная кража века". Сериал.
15.35 "Маска". Мультсериал.
16.00 Мультфильм.
16.15 "Тема дня".
16.50 "Игровой рефлекс".
17.00 "Веселая компания". Сериал.
18.15 "Здравствуйте, доктор!".
20.20 "Добрый вечер, малыш".
20.55 "Злой Пиноккио". Триллер.
23.20 "Проект "Отражение".
00.05 "Секретные материалы". Сериал.
00.50 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

07.00, 17.00 "Таинственный мир Рут Рендел". Сериал.
07.50, 17.50, 19.40 "Телемагазин".
08.00 "Классика Уолта Диснея". "Пострелята". Мультфильм.
09.15 "К-игра".
09.20 "Сокровища". Док. сериал.
09.40, 19.50 "Любовники пустыни". Сериал.
10.30, 21.05 "Маленькая вера". Драма.
16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
18.00 "Без свидетелей". Драма.
19.35 "К-видео" — "Топ-8".
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют...

ТВ ЦЕНТР

04.45, 06.30 "Настроение".
07.35 "Акция". Худ.фильм.
09.15 Мультфильмы.
09.40 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00. 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.10 "Преступление". "Нетерпимость". Драма.
12.35, 23.05 "Петровка, 38".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.30 "Мода non-stop".
15.00 "Регионы: прямая речь".
15.30 "АБВГДейка".
16.00 "Парижский полицейский". Сериал.
17.15 "Русский век".
18.00 "Страсти по Саломее". Сериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
18.55 "Бурный понедельник". Драма.
20.40 "Репортер".
21.40 "По закону". Сериал.
22.35 "Времечко".
23.25 "25-й час. События. Время московское".
23.50 "Супердиск".
00.05 "Таинственная смерть Нины Шеро". Драма.

EUROSPORT

09.30 Экстремальный спорт.
10.00 Художественная гимнастика. Чемпионат Европы в Нидерландах.
11.30, 17.45, 00.00 "Цель — Афины".
12.00 Легкая атлетика. Супер-Гран-при в Швейцарии.
13.30 Спидвей. Кубок мира в Англии.
14.30 Плавание. Чемпионат Европы в Испании.
15.45 Футбол. Евроголы.
16.15, 16.30 Ралли. Чемпионат мира в Финляндии.
17.30 Новости Олимпиады.
18.00 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Германия—Китай.
20.00 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Бразилия—Австралия.
20.30 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Аргентина—Сербия.
22.30 Конный спорт. Суперлига в Ирландии.
23.30 Гольф. Европейский турнир в Нидерландах.
00.15, 02.15 Новости "Евроспорта".
00.30 Гольф.
01.30 Парусный спорт.
02.00 Мультиспорт по средам.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на ААТ «Красная звезда», 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 3. Падпісаны ў друк у 15.00. Аб'ём 2 друк. аркушы. Тыраж: 27 550 экз. Заказ № 707.